

REFERAT Kommunalbestyrelsen - 2022-2025 d. 27-02-2023

Mødedato Mandag d. 27. februar 2023 kl. 18:00

Mødested Rådssalen

Mødedeltagere Susanne Borup, Lotte Greve, Irene Porse, Ida Dyhr, Mikael Ralf Larsen (Fravær), Bente Blumensaat, Tina Mandrup, Carsten Helles Rasmussen, Birgitte Schytte, Klaus Kristiansen, Ole Blickfeldt, Ivan Mott, Sine Gormsen, Villy Klarskov Hauritz, Poul Richard Christensen, Grethe Nørtoft Saabye, Thomas Bisgaard, Bjørn Lykke Sørensen, Jens K. Jensen, Burak Ulrik Ulucan, Connie B. Jensen, Rikke Zwisler Grøndal, Flemming Damgaard Larsen, Peter Olsen, Claus Jørgensen, Martin Stokholm (Fravær), Christian Fjeldsted Andersen, Henning Nielsen, Carsten Rasmussen (Fravær)

Indholdsfortegnelse

KB - Spørgetid.....	3
KB - Godkendelse af dagsorden.....	4
KB - Orientering februar.....	5
ØU - Endelig lånoptagelse 2022.....	6
ØU - Garanti for lån til Lejre-Bramsnæs almennyttige boligforening afd. Flintevænget – Osted.....	8
ØU - Englerup Vandværk anmodning om kommunegaranti.....	10
ØU - Status på kontrolindsatsen mod socialt bedrageri 2022.....	11
ØU - Årsberetning IFIL 2022.....	13
ØU - Landsbypulje 2023 - Frigivelse af anlægsmidler.....	14
EKL - Behandling af høringssvar til Lejre Varmeplan 2022.....	16
EKL - Tids- og procesplan for Plan- og Bæredygtighedsstrategi og Kommuneplan 2024.....	19
SSÆ - Fælles udbud af personlig pleje og praktisk hjælp med Ringsted Kommune.....	23
TMB - Nedgravede og andre bundtømte beholdere ved fælles bebyggelser og kommunale institutio	27
TMB - Frigivelse af midler til energioptimering i kommunale bygninger, 2023.....	32
TMB - Lerbjerg Skov.....	35
JAI - Tilkendte puljer på beskæftigelsesområdet 2023.....	42
KB - Godkendelse af referat.....	44

Punkt 1: KB - Spørgetid

Beslutning

Ingen spørgsmål

Resumé

Kommunalbestyrelsens åbne møder indledes med spørgetid, hvor fremmødte borgere kan stille spørgsmål til Kommunalbestyrelsen.

Der er kun spørgetid ved Kommunalbestyrelsens ordinære møder.

Der er ikke spørgetid i forbindelse med Kommunalbestyrelsens 2. behandling af budgettet.

Sagsfremstilling

Spørgsmålet kan stilles skriftligt eller mundtligt.

Enhver borger i Lejre Kommune – bortset fra Kommunalbestyrelsens medlemmer – kan stille spørgsmål til Kommunalbestyrelsen.

Borgmesteren svarer på vegne af Kommunalbestyrelsen.

Borgmesteren kan give ordet til ét af Kommunalbestyrelsens øvrige medlemmer.

Borgmesteren kan som mødeleder fastsætte begrænsninger i den spørgendes og den svarendes taletid.

Skriftlige spørgsmål skal være administrationen i hænde senest 3 hverdage før Kommunalbestyrelsens møde.

Skriftlige spørgsmål besvares kun, hvis spørgeren er til stede blandt tilhørerne.

Der kan stilles spørgsmål om alle kommunale forhold. Spørgsmålet skal dog have en generel interesse for lokalbefolkningen, og besvarelsenerne skal respektere tavshedspligt.

Hvis et spørgsmål ikke umiddelbart kan besvares, sender borgmesteren et skriftligt svar senest 10 hverdage efter Kommunalbestyrelsens møde.

Selvom spørgetiden ikke er en del af Kommunalbestyrelsens møde, noteres spørgsmål og svar i Kommunalbestyrelsens protokol.

Skriftlige besvarelser tilstilles Kommunalbestyrelsens medlemmer.

Punkt 2: KB - Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Der er indkaldt 1. stedfortrædere til mødet i henhold til betingelserne i Kommunestyrelseslovens § 15, stk. 2 og Lejre Kommunes styrelsesvedtægt.

Mikael Ralf Baade Larsen (F) har meldt lovligt forfald grundet ferie og Villy Hauritz (F) er som 1. suppleant indkaldt som rette stedfortræder.

Carsten Rasmussen (A) har meldt lovligt forfald grundet ferie og Burak Ulrik Ulucan (A) er som 1. suppleant indkaldt som rette stedfortræder.

Martin Stokholm (A) har meldt lovligt forfald grundet sygdom og Poul Christensen (A) er som 2. suppleant indkaldt som rette stedfortræder.

Dagsorden godkendt.

Punkt 3: KB - Orientering februar

22-008604

Beslutning

Taget til orientering.

Resumé

A. Stil dit forslag

I april 2018 vedtog Kommunalbestyrelsen at gennemføre et to-årigt pilotforsøg med borgerdrevne forslag. Forsøget går under navnet "Stil dit forslag" og trådte i kraft i november 2018.

Kommunalbestyrelsen vedtog i februar 2021 at fortsætte ordningen med borgerdrevne forslag (Stil dit forslag). Det kræver 500 stemmer at få et forslag til behandling i Kommunalbestyrelsen.

Stemmerne skal indhentes inden for seks måneder fra forslaget bliver oprettet på hjemmesiden.

Forslagene kan læses på Lejre Kommunes hjemmeside.

I bilaget er vedhæftet en oversigt over udløbne forslag. Der er ikke udløbet nogle forslag, inden offentliggørelsen af dagsorden til dette kommunalbestyrelsesmøde.

Bilag

Oversigt over udløbne forslag - 15022023.pdf

Punkt 4: ØU - Endelig lånoptagelse 2022

23-000833

Beslutning

Indstillingerne tiltrådt.

Resumé

Denne sag handler om, hvorvidt Lejre Kommune skal udnytte muligheden for at optage et lån på 3.224,6 t. kr. på baggrund af låneberettigede udgifter i regnskabsåret 2022.

Lejre Kommunes lånemulighed vedrørende regnskabsåret 2022 opgøres endeligt som led i færdiggørelsen af Lejre Kommunes regnskab for 2022. Opgørelsen udviser en lånemulighed på 3.224,6 t. kr.

Beslutningen om optagelse af lån skal være truffet af Kommunalbestyrelsen senest 31. marts året efter regnskabsåret, og lån skal være optaget senest 30. april året efter regnskabsåret.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at der optages lån på 3.224,56 t. kr. i 2023 vedr. regnskab 2022 som 25-årigt lån hos KommuneKredit med variabel rente
2. at der gives en indtægtsbevilling i 2023 på 3.224,56 t. kr. i 2023 under finansiering lånoptagelse
3. at der gives en udgiftsbevilling på 70 t. kr. til renter og afdrag i 2023 og indarbejdes 100 t. kr. i budgetforslag 2024-2027. Bevillingen finansieres i første omgang af kommunekassen, men indgår i drøftelserne omkring udfordringerne i 2023 på energiområdet.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Kommunernes muligheder for at optage lån er reguleret i Indenrigs- og Boligministeriets Lånebekendtgørelse. Som led i færdiggørelsen af Lejre Kommunes regnskab for 2022 udarbejdes endelig opgørelse af kommunens låneramme for regnskabsåret 2022. Lånerammen er summen af låneberettigede udgifter.

Denne opgørelse udviser en lånemulighed på 3.224,6 t. kr. Beslutning om optagelse af lån vedrørende 2022 skal i henhold til bestemmelserne i lånebekendtgørelsen være truffet af Kommunalbestyrelsen inden den 31. marts 2023, og lånet skal være optaget senest den 30. april 2023. Derefter bortfalder lånemuligheden. Hensigten hermed er, at sikre samtidighed mellem de afholdte udgifter og lånet.

Der har i 2022 været afholdt nedenstående udgifter, som giver låne adgang:

Navn	Adresse	Projektbeskrivelse	Energi- optimering regnskab 2022	Årlig besparelse
Firkløverskolen	Skolevang 1, 4060 Kirke Såby	Varmepumpe m.m.	2.332.657	116.633
Aktivitetscenter Østergaard	Karlebyvej 58, 4070 Kirke Hyllinge	Varmepumpe	548.450	50.687
Skjoldungerne	Rynkebjerggårdsvej 63, 4320 Lejre	Belysning og styring	159.500	12.760
Belysning og styring	Flere adresser	Belysning og styring	151.524	12.122
Dagplejepavillon	Stationsvej 12A, 4070 Kirke Hyllinge	Varmepumpe	32.433	1.622
			3.224.564	193.823

Kommunen lånefinansierer sædvanligvis hvert år udgifterne til energibesparende foranstaltninger.

Administrationens vurdering

Administrationen anbefaler at udnytte muligheden for at lånefinansiere udgifter afholdt i 2022 for yderligere 3.224,6 t. kr., da denne mulighed kun kan udnyttes frem til 31. marts 2023.

Økonomi og finansiering

Lånoptagelsen vil styrke Lejre Kommunes kommunekasse.

Renter og afdrag for det nye lån vil være på 100 t. kr. årligt, dog kun 70 t. kr. i 2023.

Kommunens egne retningslinjer ved optagelse af lån er beskrevet i Kommunens Finansielle strategi. Hovedreglen er, at andelen af fastforrentet gæld og af variabelt forrentet gæld hver skal udgøre mellem 25 og 75 pct. af den samlede gældsportefølje.

Sagens forløb

14-02-2023 Økonomiudvalget - 2022-2025

Indstillingerne anbefales.

Punkt 5: ØU - Garanti for lån til Lejre-Bramsnæs almennyttige boligforening afd. Flintevænget – Osted

23-000762

Beslutning

Indstillingen tiltrådt.

Resumé

Der skal i denne sag tages stilling til ansøgning om kommunal garanti for lån på 1,534 mio. kr. til finansiering af varmekildeudskiftning i Lejre-Bramsnæs almennyttige boligselskab afd. Flintevænget (Osted).

Kommunalbestyrelsen har den 26. januar 2009 i Delegationssag for alment byggeri vedtaget, at ansøgninger omkring kommunegaranti skal forelægges for Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Flintevænget ønsker at udskifte fra gasfyr til luft-til-vand varmepumper. Ønsket er af økonomiske årsager, men også hensynet til miljø indgår i betragtningen.

Osted er i udkast til varmeplan, som har været i høring frem til 30. november 2022, udlagt som potentielt fjernvarmeområde. Den samfundsøkonomiske screening for Osted viser et positivt robust resultat. Lejre Kommune er i dialog med Fors om mulig udbygning med fjernvarme. Fors vil udarbejde projektforslag i 2023, der skal klarlægge potentialet nærmere.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Lejre kommune stiller en garanti for realkreditlån til finansiering af varmekildeudskiftning i Lejre-Bramsnæs almennyttige boligselskab afd. Flintevænget. Lejre Kommune skal garantere for 100 % af et lån på 1,534 mio. kr.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Lejre-Bramsnæs almennyttige boligselskab, afdeling Flintevænget beliggende i Osted, ansøger om kommunal garanti på 1,534 mio. kr. til finansiering af udskiftning af varmekilde.

Afdelingsbestyrelsen i Flintevænget har arbejdet på, at få udskiftet deres gasfyr til luft-til-vand varmepumper. De nuværende gasfyr er fra bebyggelsens opførsel i 2001, hvilket betyder, at gasfyrene er mere end 20 år gamle.

Flintevænget har derfor for nuværende ekstra udgifter til reparationer og vedligeholdelse til gasfyrene. Boligselskabet vurderer, at gasfyrene efter deres forventning, ikke længere vil være brugbare inden for en kort årrække.

Flintevænget ønsker at udskifte gasfyrene til luft-til-vand varmepumper. Ønsket er af økonomiske årsager, men også hensynet til miljø indgår i betragtningen.

Projektet og den dertilhørende huslejstigning er godkendt af beboerne på et ekstraordinært afdelingsmøde den 11. november 2022 og i en skriftlig votering den 15. november 2022.

Varmekildeudskiftningen forventes at medføre en huslejstigning på 4,06 %, svarende til 46 kr. pr. m².

Lejre-Bramsnæs almennyttige boligselskab forventer, at projektet vil koste 2,534 mio. kr., hvoraf boligafdelings henlæggelser udgør 1,0 mio. kr. af finansieringen.

Lejre Kommune kan påtage sig en garanti ved ekstraordinære renoveringsarbejder. Det er kommunens afgørelse, om nogle konkrete arbejder kan betragtes som ekstraordinære renoveringsarbejder.

Afdelingen Flintevænget ligger i Osted. Forslag til varmeplan viser, at den samfundsøkonomiske screening for Osted viser et positivt robust resultat. Lejre Kommune er i dialog med Fors om mulig udbygning med fjernvarme. Fors vil

udarbejde projektforslag i 2023, der skal klarlægge potentialet nærmere. Boligejere, boligselskaber og virksomheder opfordres til at afvente resultatet af projektforslaget inden evt. investering i individuelle varmepumpe.

I den samfundsøkonomiske screening fra Sweco fremgår, at der i Osted i alt kan etableres ledningsnet til 702 tilslutningspunkter. Såfremt boligerne i Flintevænget vælger egen varmeløsning, svarer det til, at tilslutningspunkterne reduceres med 2,85 % (20 boliger). I den samfundsøkonomiske screening fremgår, at der vil være et samfundsøkonomisk overskud på ca. 43,2 mio. kr. ved fjernvarme i forhold til individuelle varmepumper.

Administrationens vurdering

Lejre Kommune kan påtage sig en garanti ved ekstraordinære reoveringsarbejder. De nuværende gasfyr er fra bebyggelsens opførelse i 2001, og man kan ikke entydigt sige, at der er tale om en ekstraordinær reoveringsudgift. Boligselskabet har oplyst, at man kan forvente en levetid på 20 år for et gasfyr. Boligselskabet burde derfor have henlagt flere penge til en fremtidig udskiftning af den nuværende varmekilde eller sikret sig, at der kunne opnås anden finansiering uden kommunal garanti. Dette vil blive taget op med boligselskabet.

Det er dog samtidig relevant for selskabet at udskifte fyret og i den forbindelse skifte til anden varmekilde. Henset til, at beboerdemokratiet har valgt at skifte til varmepumpe og ikke afvente etablering af fjernvarme, anbefaler administrationen, at Lejre Kommune medvirker til at reducere finansieringsomkostningerne via en kommunal garanti.

Økonomi og finansiering

Garantierne medfører ikke i sig selv bevillingsmæssige konsekvenser for Lejre Kommune.

Garantierne kommer kun til udbetaling, såfremt boligafdelingen ikke selv kan betale ydelserne på lånene. Administrationen har ikke på nuværende tidspunkt indikationer på, at garantierne vil komme til udbetaling.

Sagens forløb

14-02-2023 Økonomiudvalget - 2022-2025

Indstillingen anbefales.

Punkt 6: ØU - Englerup Vandværk anmodning om kommunegaranti

23-000578

Beslutning

Indstillingerne tiltrådt.

Resumé

Englerup Vandværk A.m.b.a ansøger om kommunegaranti for optagelse af lån ved Kommune Kredit. Englerup Vandværk indgår i vandforsyningssystemet i Lejre Kommune.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at der meddeles kommunegaranti på 1.150.000 kr. til Englerup Vandværk A.m.b.a
2. at der opkræves garantiprovision på 0,5% årligt af restgælden pr. 31.december

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Englerup Vandværk indgår i vandforsyningssystemet i Lejre Kommune.

Lejre Kommune kan ifølge bekendtgørelse om kommunernes låntagning meddele garanti for lån, der optages til finansiering af forsyningsselskabets investeringsudgifter. I modsætning til kommunen kan forsyningsselskaber optage lån til bruttoanlægsudgiften, da de ikke er omfattet af undtagelsen i bekendtgørelsens § 2, stk. 5. Garantien påvirker ikke kommunens låneramme, og der skal derfor ikke deponeres. Garantien gør det muligt for Englerup Vandværk at optage lån i Kommunekredit på samme vilkår som Lejre Kommune, hvilket kommer forbrugerne til gode i form af lavere finansieringsudgifter.

Den 14. november 2022 blev der afholdt en ekstraordinær generalforsamling i Englerup Vandværk. Her blev 65 stemmeberettigede forelagt, at en boring brød sammen i juni, og at der er behov for en ny boring. I samme ombæring blev de stemmeberettigede forelagt en moderniseringsplan for en række centrale installationer. Forslagene og tilhørende prisstigninger blev stemt igennem.

Englerup Vandværk vil gerne finansiere disse anlægsudgifter til brøndboring, vandtanke og brønd med et lån fra Kommunekredit.

Økonomi og finansiering

Sagen har ingen budgetmæssige konsekvenser. Hvis garantien udnyttes fuldt ud, vil den dog give en årlig merindtægt i garantiprovision svarende til 0,5 pct. af lånebeløbet, dvs. max. 5750 kr. Kommunens låneramme påvirkes ikke af garantien.

Sagens forløb

14-02-2023 Økonomiudvalget - 2022-2025

Indstillingerne anbefales.

Punkt 7: ØU - Status på kontrolindsatsen mod socialt bedrageri 2022

17-12238A

Beslutning

Indstillingen tiltrådt.

Resumé

Denne sag giver en årlig status på Lejre Kommunes kontrolindsats mod socialt bedrageri.

Sagen giver et overblik over årets økonomiske gevinster, aktiviteter og gevinster af ikke-økonomisk karakter.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at status på kontrolindsatsen tages til orientering.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Nedenfor gives den årlige status på kontrolindsatsen omkring socialt bedrageri for 2022 fordelt på følgende emner:

- Økonomiske gevinster
- Aktiviteter
- Gevinster af ikke-økonomisk karakter

Økonomiske gevinster

Lejre Kommunes kontrolgruppe har sammen med Udbetaling Danmark rejst tilbagebetalingskrav og/eller besparelser med en nettogevinst på 3.4 mio. kr. i 2022, hvilket der redegøres for i nedenstående tabel.

	Status 2022
<i>Kontrolgruppen i Lejre Kommune</i>	
Tilbagebetalingskrav	-266.437
Fremadrettede besparelser (stop eller nedregulering af ydelse)	-2.985.099
I alt Kontrolgruppen i Lejre	-3.251.536
<i>Udbetaling Danmark</i>	
Tilbagebetalingskrav	-383.669
Fremadrettede besparelser (inkl. reguleringer)	-300.500
I alt Udbetaling Danmark	-684.169
Provenu i alt	-3.935.705
Udgifter Lejre Kommune	473.374
Netto gevinst	-3.462.331

Til sammenligning med tidligere år opgjort efter samme beregningsmodel, kan det oplyses, at nettogevinsten pr. 31-2020 var 2.192,413 kr., og pr. 31. december 2021 var 1.458.336 kr. Covid-19 havde stor indflydelse på Kontrolgruppens arbejde i 2021, hvor sagerne i perioder lå stille, bl.a. fordi der ikke kunne gennemføres fysiske møder med borgerne og udkørende virksomhedskontroller. I 2022 har Kontrolgruppen genoptaget de fysiske møder og virksomhedskontroller og har sagsbehandlet sager på samme niveau som før covid-19.

Provenuet fra Udbetaling Danmark er på 684.169 kr., mens det i 2021 var på 262.596 kr. Kommunen har ikke modtaget en beskrivelse af stigningen i provenuet, men det må forudsættes, at covid-19 situationen ligeledes har haft betydning for opgaveudførelsen i Udbetaling Danmark, da vores Kontrolgruppe ikke har kunnet understøtte Udbetaling Danmark med fysiske borgermøder.

Tilbagebetalingskravet er det krav, Lejre Kommune har rejst overfor borgere, der uretmæssigt har modtaget offentlige ydelser.

De fremadrettede besparelser er en teknisk beregning, hvor man beregner, hvad der ville være udbetalt af ydelse, hvis der ikke var fundet grund til at stoppe ydelsen.

Aktiviteter

Udover den løbende kontrol blev der i 2022 planlagt en række særlige kontrolindsatser hen over året. Der laves hvert år et årshjul for arbejdet med kontrolindsatsen, således at der kontinuerligt flyttes fokus i forhold til de trends, der er på området. Fokusområder fra årshjulet 2022:

- Udkørende virksomhedskontrol vedr. selvstændige på sygedagpenge med henblik på at sikre, at de ikke er aktive i virksomheden samtidig med, at de modtager sygedagpenge som fuldt sygemeldt
- Fokus på registrering af borgere uden fast bopæl, da borgere skal være tilmeldt i den kommune, de reelt bor og opholder sig i
- Fokus på registersammenkøringer fra Den Fælles Dataenhed (DFD). DFD bidrager til at styrke kontrolindsatsen i bl.a. kommunerne gennem registersammenkøring vedrørende ydelsesmodtagere, der falder ud på et eller flere udsøgningskriterier. Udsøgningen bliver anvendt til at igangsætte kontrolsager med henblik på at identificere eventuelle fejludbetalinger og snyd
- Mistet opholdsgrundlag, herunder adviser fra UIP (Udlændinge Informations Portalen) - fokus på uretmæssigt modtaget ydelse, hvis borger har mistet opholdsgrundlag

Gevinster af ikke-økonomisk karakter

Udover den hentede økonomiske gevinst er Kontrolgruppen meget aktiv i forhold til den forebyggende indsats.

Der er oparbejdet et godt samarbejde med kommunens øvrige centre, som henvender sig til Kontrolgruppen for sparring eller med oplysninger i konkrete sager.

Kontrolgruppen har løbende dialog og sparring med fagområderne, og deltager i teammøder i fagcentrene. De har særligt fokus på at give gode råd til, hvordan medarbejderne kan være med til at forebygge socialt bedrageri og sikre korrekt udbetaling af ydelser.

Ligeledes er Kontrolgruppens indsats med til at højne kvaliteten i den daglige drift og medvirkende til at sikre fokus på f.eks. dokumentation og korrekt udbetaling af ydelser.

Sagens forløb

14-02-2023 Økonomiudvalget - 2022-2025

Indstillingen anbefales.

Punkt 8: ØU - Årsberetning IFIL 2022

23-000728

Beslutning

Indstillingen tiltrådt.

Resumé

Internationalt Forum I Lejre (IFIL) er et § 17, stk. 4-udvalg under Økonomiudvalget. Internationalt Forum i Lejre understøtter Lejre Kommunes internationale aktiviteter og administrerer kommunens faste pulje afsat til dette formål. Formålet er at udvikle, fremme og understøtte mellemfolkelige, kulturelle og erhvervs-mæssige kontakter til andre lande.

Internationalt Forum I Lejre udarbejder årligt en årsberetning til Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at årsberetning 2022 tages til orientering

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Internationalt Forum I Lejre har udarbejdet en årsberetning for 2022, se bilag.

Sagens forløb

14-02-2023 Økonomiudvalget - 2022-2025

Indstillingen anbefales.

Bilag

A°rsberetning IFIL 2022_

Punkt 9: ØU - Landsbypulje 2023 - Frigivelse af anlægsmidler

23-000771

Beslutning

Indstillingerne tiltrådt.

Resumé

Lejre Kommune har siden 2014 haft en pulje på 1 mio. kr. årligt til udvikling af nærområder og landsbyer. Siden 2020 har puljen været kendt som Landsbypuljen. Puljens formål har, inden for givne temaer, været at understøtte lokale borgergrupper og ildsjæle, der tager initiativ til udvikling af deres nærområder inden for rammerne af Vores Sted.

Den 28. marts 2022 besluttede Kommunalbestyrelsen, sag nr. 13, at frigive 1 mio. kr. til Landsbypuljen 2022 samt at tildele Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling kompetencen til at uddele og fastsætte kriterier for puljemidlerne. Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling besluttede på sit møde den 13. juni 2022, sag nr. 3, at udvalget i særlig grad ønskede at prioritere indsatser inden for områderne "Energifællesskaber" og "Adgang til natur" i 2022.

I denne sag foreslås det, at der frigives en Landsbypulje på 1 mio. kr. i 2023 til at understøtte den lokale udvikling med fokus på klima og energi, og at kompetencen til at uddele og fastsætte kriterier for puljen delegeres til Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at der meddeles en anlægsbevilling på 1,0 mio. kr. til finansiering af "Landsbypuljen" i 2023 med tilsvarende rådighedsbeløb i 2023
2. at bevillingen finansieres af det i budgettet for 2023 afsatte rådighedsbeløb på 1,0 mio. kr. til anlægsprojekt 399 Landsbypuljen 2023
3. at udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling tildeles kompetencen til at uddele og fastsætte kriterier for puljemidlerne.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Lejre Kommune har siden 2014 haft en pulje på 1 mio. kr. årligt til udvikling af nærområder og landsbyer. Siden 2020 har puljen været kendt som Landsbypuljen. Puljens formål har, inden for givne temaer, været at understøtte lokale borgergrupper og ildsjæle, der tager initiativ til udvikling af deres nærområder inden for rammerne af Vores Sted og, siden 2021, Lejre Kommunes Klimaplan.

I 2021 og 2022 har 100.000 kr. ud af den samlede pulje været afsat til arrangementer i Klimaugen. Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling besluttede i 2022 at prioritere indsatser inden for områderne "Energifællesskaber" og "Adgang til natur".

I denne sag foreslås det, at der frigives en Landsbypulje på 1 mio. kr. i 2023 til at understøtte den lokale udvikling med fokus på klima og energi.

Det foreslås desuden, at kompetencen til at uddele og fastsætte kriterier for puljen delegeres til Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal Udvikling.

Dels fordi udvalget netop har fokus på koblingen mellem den lokale udvikling af Lejre Kommunes 49 landsbyer og småbyer koblet til erhvervsliv og klima, men også særligt ud fra erkendelsen af, at klimaomstillingen i Lejre Kommune kun kan lade sig gøre i et tæt samarbejde mellem civilsamfund og erhvervsliv.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at en landsbypulje på 1 mio. kr. i 2023 vil kunne styrke den lokale udvikling af kommunens 49 landsbyer og småbyer med lokale borgere og erhvervsliv som drivkræfterne.

Støttemidlerne kan desuden spille en central rolle i forhold til Lejre Kommunes Klimaplan, hvor midlerne kan fremme den lokale klimaomstilling samt styrke engagement og kompetencer i klimaarbejdet blandt både borgere, foreninger og erhvervsliv.

Økonomi og finansiering

Anlægsbevillingen til Landsbypuljen 2023 søges finansieret af det i budget 2023 afsatte rådighedsbeløb på 1,0 mio. kr. til anlægsprojekt 399 Landsbypuljen 2023.

Sagens forløb

14-02-2023 Økonomiudvalget - 2022-2025

Indstillingerne anbefales.

Punkt 10: EKL - Behandling af høringsvar til Lejre Varmeplan 2022

22-002940

Beslutning

Indstillingen tiltrådt.

Resumé

Den 31. oktober 2022 blev Lejre Varmeplan 2022 godkendt af Kommunalbestyrelsen til udsendelse i offentlig høring. Varmeplanen har været i offentlig høring fra den 2. til den 30. november 2022, og der er i høringsperioden indkommet 8 høringsvar. Høringsvarene giver ikke anledning til ændringer af varmeplanen.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at Lejre Varmeplan 2022 godkendes endeligt uden ændringer.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Den 31. oktober 2022 blev Lejre Varmeplan 2022 godkendt af Kommunalbestyrelsen til udsendelse i offentlig høring. Varmeplanen har været i offentlig høring fra den 2. til den 30. november 2022, og der er i høringsperioden indkommet 8 høringsvar. Alle høringsvar kan findes i Bilag 1. Resume af høringsvar samt administrationens vurdering af høringsvarene kan findes i Bilag 2. Varmeplanen findes som pdf i bilag 3.

Varmeplanen er blevet udarbejdet for at indfri Lejre Klimaplanens mål om, at alle ejendomme i kommunen skal opvarmes med fossilfri energi i 2030. Ydermere har KL og regeringen i slutningen af juni 2022 indgået en aftale om, at alle kommuner inden udgangen af 2022 skal have udarbejdet en varmeplan, der viser, hvordan vi kan udfase naturgas som opvarmning, herunder hvor der er potentiale for fjernvarme.

Varmeplanen beskriver følgende om varmeforsyningen i Lejre Kommune:

Kirke Hvalsø

Kirke Hvalsø er eneste by med eksisterende fjernvarme i kommunen. Hvalsø Kraftvarmeværk arbejder på i fremtiden også at kunne varmeforsyne Nørre Hvalsø og et område ved Præstemarksvej/Hestehaven, der i dag er gasforsynet. Værket forventer at udarbejde et projektforslag på Nørre Hvalsø og Præstemarksvej/Hestehaven i 2023.

Osted

Der er udarbejdet en samfundsøkonomiske screening for Osted, der viser et positivt robust resultat. Fors vil udarbejde et projektforslag for Osted i 2023, der skal klarlægge potentialet nærmere. Lejre Kommune vil løbende være i dialog med Fors om projektforslaget og placeringen af fjernvarmeanlægget.

Lejre

Der er udarbejdet en samfundsøkonomisk screening for Lejre By, der viser, at der er en tvivlsom samfundsøkonomi i at fjernvarmeforsyne hele Lejre By området. Men Lejre Kommune er i dialog med Fors om en afgrænsning, der kan sikre positiv samfundsøkonomi. Fors vil udarbejde projektforslag i løbet af 2023.

Resten af Lejre Kommunes nuværende naturgasområder

I resten af Lejre Kommunes nuværende naturgasområder er der ikke udsigt til at kunne få fjernvarme. Derfor skal borgere i disse områder enten vælge individuelle varmeløsninger eller andre fælles løsninger som f.eks. termonet.

Da det er en stor opgave for frivillige at kaste sig ud i afklaringen og etableringen af et varmefællesskab, har Kommunalbestyrelsen besluttet at undersøge, om der er potentiale for termonet i otte landsbyer. Landsbyerne er udvalgt på baggrund af, hvor der er størst sandsynlighed for at flest muligt kan få gavn af opvarmning med termonet.

De otte landsbyer, der skal undersøges, er: Ejby, Gershøj, Gevninge, Kirke Hyllinge, Kirke Sonnerup, Kirke Såby, Vester Såby og Øm. Resultaterne af screeninger behandles i en anden sag på dagsordenen.

Udtalelser

I høringsperioden er der indkommet 8 hørings svar. Derudover er der afholdt borgermøde om varmeplanen den 16. november 2022 på Allerslev Skole. Fra høringsperioden er der kommet følgende hovedsynspunkter:

a) Projekt for hele Lejre By

Der bør udarbejdes et projektforslag for hele Lejre By, og ikke kun den vestlige del. Omlægning fra en-strengsløsning til gulvvarme bør indgå som forudsætning i beregningerne af økonomien.

Fjernvarme er bedre end termonet i Lejre By.

b) Fjernvarmeværk ved renseanlægget i Lejre By

Et fjernvarmeværk i Lejre By bør placeres ved renseanlægget. Derfor er det naturligt, at den østlige del af Lejre også får fjernvarme.

c) Ingen hjælper med privatøkonomien

Lejre Kommune bør hurtigst muligt sende information ud til borgerne om brugerøkonomien ved fjernvarme.

d) Varmepumpers levetid og finansiering

Hvis levetiden på en varmepumpe er ca. 20 år, og en almindelig boligfinansiering løber over 30 år, bør reinvestering af varmepumpen også regnes med i brugerøkonomien.

e) Sammenhæng mellem varmeplan og lokalplaner

Lokalplanen for det kommende erhvervsområde i Osted, der har været i høring hen over efteråret, indeholder intet om fjernvarmeforsyning.

Alle hørings svar kan findes i Bilag 1. Resume af hørings svar samt administrationens vurdering af hørings svarene kan findes i Bilag 2.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at hørings svarene ikke giver anledning til ændringer af varmeplanen.

Administrationen har følgende kommentarer til og vurdering af hørings svarene:

a) Projekt for hele Lejre By

Fors udarbejder et projektforslag for Lejre By i løbet af 2023. Administrationen er løbende i dialog med Fors om forudsætningerne for beregningerne af samfunds-, selskabs- og brugerøkonomien. Målet er at få en så stor del som muligt med i en fjernvarmeafgrænsning. Da et fjernvarmeprojekt økonomisk skal hvile i sig selv, hvilket betyder, at afskrivningerne til fjernvarmerør og anlæg skal betales tilbage af brugerne, og det vil være frivilligt at tilslutte sig, er det vigtigt, at fjernvarmen bliver et attraktivt tilbud sammenlignet med alternativerne, som fx. en individuel varmepumpe.

b) Fjernvarmeværk ved renseanlægget i Lejre By

Der er efter administrationens vurdering ikke mange mulige placeringer af et fjernvarmeanlæg ved Lejre By. Administrationen vurderer også, at det mest oplagte placering af et varmeværk vil være ved renseanlægget på den østlige side af Lavringe Å, og det arbejder F videre med i forbindelse med projektforslaget. Samtidig vil Fors se på, om fjernvarmens hovedtracé kan placeres langs stien på den østlige side af åen, hvilket kan gøre det mere økonomisk rentabelt at forsyne ejendomme på den østlige side af åen.

c) Ingen hjælper med privatøkonomien

Der bliver beregnet på brugerøkonomien i de projektforslag, som Fors er ved at udarbejde for henholdsvis Osted og Lejre. Beregningerne tager udgangspunkt i de mest opdaterede forudsætninger, der pt. findes og vil være mere retvisende end den brugerøkonomi, der er beregnet i de samfundsøkonomiske screeninger i varmeplanen.

Varmeforsyningsprojekter skal i følge lovgivningen 'hvile i sig selv'. Kommunen kan derfor ikke yde hjælp til borgerne til finansiering af private varmforsynings anlæg.

d) Varmepumpers levetid og finansiering

Administrationen vil drøfte med Fors, om der er behov for at justere på forudsætningerne for beregningerne, så der er taget højde for, at levetiden på en varmepumpe er ca. 20 år, mens boligfinansieringen ofte løber over 30 år, hvorfor reinvestering af varmepumperne måske bør indregnes i brugerøkonomien.

e) Sammenhæng mellem varmeplan og lokalplaner

Jævnfør planloven må lokalplaner ikke længere indeholde bestemmelser om tilslutningspligt til kollektiv varmforsyning,

herunder fjernvarme.

Lokalplaner kan dog indeholde bestemmelser om et eventuelt fjernvarmeværks placering, omfang og udseende, og etableringen af et fjernvarmeværk vil formentlig også være lokalplanpligtigt, med mindre det kan etableres i eksisterende bygninger, eller kan rummes inden for eksisterende lokalplaner.

Økonomi og finansiering

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Lejre Kommune.

Sagens forløb

06-02-2023 Udvalget for Erhverv, Klima og Lokal udvikling - 2022-2025

Indstillingen anbefales.

14-02-2023 Økonomiudvalget - 2022-2025

Indstillingen anbefales.

Bilag

Bilag 1: Hvidbog for Lejre Varmeplan 2022

Bilag 2: Resume og administrationens vurdering af høringsvar til varmeplanen

Bilag 3: PDF af Lejre Varmeplan 2022

Punkt 11: EKL - Tids- og procesplan for Plan- og Bæredygtighedsstrategi og Kommuneplan 2024

22-007582

Beslutning

Udvalget for Erhverv, Klima og Lokal udviklings indstilling tiltrådt.

Resumé

Kommunalbestyrelsen godkendte i april 2022 en tidsplan for afslutning af Kommuneplan 2021, som også indeholdt en overordnet tidsplan for Plan- og Bæredygtighedsstrategi 2023 og Lejre Kommuneplan 2024. Administrationen fremlægger her en mere gennearbejdet tids- og procesplan for Plan- og Bæredygtighedsstrategi 2023 og Kommuneplan 2024.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at proces- og tidsplan for Plan- og Bæredygtighedsstrategi 2023 og Kommuneplan 2024 godkendes.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte på sit møde den 25. april 2022 en tidsplan for afslutning af Kommuneplan 2021. Tidsplanen indeholdt også en overordnet tidsplan for Plan- og Bæredygtighedsstrategi 2023 og Lejre Kommuneplan 2024. Administrationen har på den baggrund udarbejdet dels et forslag til overordnede temaer for Plan- og bæredygtighedsstrategien og dels et forslag til en mere detaljeret tids- og procesplan for både Plan- og Bæredygtighedsstrategien og den kommende kommuneplan 2024.

Lovkrav til Plan- og bæredygtighedsstrategi

Kommunalbestyrelsen har i følge planloven pligt til at offentliggøre en strategi for kommuneplanlægningen (planstrategi), og en Agenda 21 strategi for kommunens bidrag til en bæredygtig udvikling (bæredygtighedsstrategi), inden halvdelen af en valgperiode er gået. Det vil sige inden udgangen af 2023.

Planstrategien skal indeholde:

1. oplysninger om den planlægning, der er gennemført efter den seneste revision af kommuneplanen,
2. Kommunalbestyrelsens vurdering af og strategi for udviklingen, samt
3. en beslutning om enten, at kommuneplanen skal revideres i sin helhed, eller at der skal foretages en revision af kommuneplanens bestemmelser for særlige emner eller områder i kommunen og, hvilke dele af kommuneplanen der gendtages for en ny 4-års-periode. Bæredygtighedsstrategien skal indeholde Kommunalbestyrelsens strategi for:
4. Mindre miljøbelastning
5. Bæredygtig byudvikling og byomdannelse
6. Biologisk mangfoldighed
7. Inddragelse af befolkning og erhvervsliv i det lokale Agenda 21-arbejde og
8. Samspil mellem beslutningerne (indenfor miljø, trafik, erhverv, social, sundhed, uddannelse, kultur og økonomi).

Der er ingen formkrav, og det er derfor muligt at integrere de to strategier i én samlet strategi: Plan- og Bæredygtighedsstrategi. Det har været praksis i Lejre Kommune siden kommunesammenlægningen i 2007.

Plan- og bæredygtigheds-strategien skal offentliggøres i otte uger, og Kommunalbestyrelsen skal derefter forholde sig til de indkomne idéer og forslag til strategien og beslutte, om man på den baggrund ønsker at ændre i den offentliggjorte strategi.

Når Plan- og bæredygtighedsstrategien er vedtaget, er det på baggrund af indholdet i strategien muligt at gå i gang med at revidere kommuneplanen.

Administrationens vurdering

Temaer i Plan- og Bæredygtighedsstrategien

Vores Sted, Landsbyvisionariet og Lejre Kommuneplan 2021 sætter en klar strategisk ramme for udviklingen af Lejre Kommune. Det opleves, at der generelt er bred konsensus om den strategiske linje. Derimod viser erfaringerne fra f.eks. borgerdialogen om Kommuneplan 2021, at de mere konkrete fysiske forslag til ændringer i og omkring byer og landsbyer f.eks. med arealudlæg til boliger og erhverv ofte har stor opmærksomhed hos borgere.

Administrationen foreslår derfor, at formen for den kommende Plan- og Bæredygtighedsstrategien bygges op, så den skal sætte rammen for en mere geografisk funderet drøftelse af, hvordan udviklingen af de forskellige byer og områder i kommunen, herunder erhvervsudvikling, skal ske i fremtiden. Udgangspunktet kan f.eks. være dynamikken mellem de syv største byer og deres opland afgrænset af skoledistrikterne. Derudover ser administrationen en nødvendighed i at få drøftet fremtidens brug af det åbne land, idet stadig flere funktioner og interesser kræver plads i det åbne land: Landbrugsproduktion, skovrejsning, energiproduktion, klimatilpasning, sikring af grundvand, biodiversitetsarealer, rekreative arealer, byudvikling m.m.

Administrationen foreslår på den baggrund følgende temaer til Plan- og Bæredygtighedsstrategien:

- De syv største byers lokale behov og samspil med deres opland
- Erhvervslivet i byerne og på landet og hvordan det understøtter det gode liv på landet
- Fremtidens landskaber i Lejre Kommune - prioriteringer og dilemmaer

Derudover foreslår administrationen tre emner, der går på tværs af temaerne: Klima, energi og biodiversitet.

Som vist i tidsplanen nedenfor, foreslår administrationen, at temaerne drøftes på et temamøde og først lægges fast ved en efterfølgende politisk behandling i Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal Udvikling.

Tidsplan

Tidsplanen indeholder både proces for Plan- og Bæredygtighedsstrategien samt revision af kommuneplanen. Hovedformålet med processen er at sikre, at borgerne bliver inddraget i mere konkrete fysiske forslag til ændringer i og omkring byer og landsbyer, før den reelle revision af kommuneplanen igangsættes.

Februar 2023 Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling godkender samlet tids- og procesplan for Plan- og Bæredygtighedsstrategi og Kommuneplan 2024. Samtidig igangsættes administrativt arbejde med en landskabsanalyse. Landsskabsanalysen skal danne grundlag for senere at kunne vurdere mere konkrete arealudlæg og ændringer af kommuneplantemaer om skovrejsning, lavbund, bevaringsværdige landskaber m.m. med henblik på drøftelser om, hvad det åbne land skal bruges til i fremtiden.

Marts 2023 Temamøde i Kommunalbestyrelsen om Kommuneplan 2024: Drøftelse af:
a) Temaer i kommende Plan- og Bæredygtighedsstrategi. Forslag til temaer er beskrevet nedenfor.
b) Borgerinddragelsen frem mod Kommuneplan 2024.

Maj 2023 Beslutning i Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling om temaer og form af første offentlighedsproces: Foroffentlighed til Plan- og Bæredygtighedsstrategi 2023, der har til formål at indsamle de tanker og idéer, inden strategien udarbejdes. Administrationen foreslår at benytte den nye inddragelsesplatform: vores.lejre.dk. Inddragelsesplatformen forventes at blive bærende i hele processen frem mod vedtagelse af Kommuneplan 2024.

Maj 2023 Tre ugers foroffentlighed til Plan- og Bæredygtighedsstrategien på deltagelsesplatformen: vores.lejre.dk. Der afholdes et borgermøde, hvor platformen introduceres.

Maj/juni 2023	Administrationen udarbejder Plan- og Bæredygtighedsstrategien. Strategien udarbejdes med henblik på offentliggørelse på planportalen. Der arbejdes med kort, illustrationer o.lign. der kan underbygge diskussionerne om den fysiske udvikling i byerne og deres opland. Strategiens fokus på geografi skal sikre grundlag for både drøftelser af konkrete arealudlæg og mere strategiske diskussioner om byernes udvikling, erhvervsudviklingen og fremtidens bæredygtige landskaber.
August 2023	Politisk godkendelse i Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen af Plan- og Bæredygtighedsstrategi med henblik på udsendelse i offentlig debat.
September – november 2023	Offentlig debat om Plan- og Bæredygtighedsstrategien (2½-3 mdr). Der planlægges fysiske møder rundt i kommunen, f.eks. i de syv største byer – ét i hvert skoledistrikt.
Februar 2024	Politisk behandling i Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen af Plan- og Bæredygtighedsstrategi efter høring. Samtidig med endelig godkendelse af strategien, besluttet hvilke emner, der skal indgå i revision af kommuneplanen, samt hvilke arealudlæg, der skal med i den nye Kommuneplan.
Forår 2024	Administrationen udarbejder Forslag til Kommuneplan 2024.
August 2024	Politisk behandling i Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen af Forslag til Kommuneplan 2024 med henblik på udsendelse i offentlig høring i minimum otte uger.
September - Oktober 2024	Offentlig høring af Forslag til Kommuneplan 2024. Inddragelsesproces planlægges på baggrund af erfaringer fra høringsprocessen med Plan- og Bæredygtighedsstrategien.
Februar 2025	Endelig vedtagelse af Kommuneplan 2024.

Landskabskarakteranalyse

Flere af de boligarealudlæg, der var med i Kommuneplan 2021, blev taget ud ved den endelige vedtagelse af Kommuneplanen pga. indsigelser fra staten. Områderne var i konflikt med udpegningerne til særlige bevaringsværdige landskaber. Hvis områderne skal kunne komme i betragtning som byudviklingsområder, kræver det en afvejning i forhold til de landskabelige interesser. Landskabsudpegningerne er udført af Roskilde Amt før kommunesammenlægningen i 2006. Interesserne for og konkurrencen om arealer i det åbne land har ændret sig, siden udpegningerne blev gennemført. Aktuelt stiller klimakrisen, energikrisen og biodiversitetskrisen nye krav til brugen af vores landskaber. Administrationen vurderer, at det er nødvendigt at gennemføre en ny landskabsanalyse i Lejre Kommune, så afvejning af

de mange interesser kan ske på et mere opdateret grundlag. Administrationen foreslår, at der samtidig med igangsætningen af arbejdet Plan- og Bæredygtighedsstrategien sættes gang i en ny landskabsanalyse.

Økonomi og finansiering

Udgifter til udarbejdelse af landskabskarakteranalyse afholdes af bevilling 4.10.10 under Center for Teknik & Miljø.

Sagens forløb

06-02-2023 Udvalget for Erhverv, Klima og Lokal udvikling - 2022-2025

Indstillingen anbefales med den tilføjelse, at udvalget ønsker det første tema i plan- og bæredygtighedsstrategien affattes således: "De syv største byers lokale behov og samspil med deres opland, herunder håndtering af trafik og støjgener."

14-02-2023 Økonomiudvalget - 2022-2025

Udvalget for Erhverv, Klima og Lokal udviklings indstilling anbefales.

Punkt 12: SSÆ - Fælles udbud af personlig pleje og praktisk hjælp med Ringsted Kommune

22-009674

Beslutning

Økonomiudvalgets indstilling tiltrådt.

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede den 28. marts 2022 at annullere Lejre Kommunes udbud af personlig pleje samt praktisk hjælp og aflastning efter servicelovens §§ 83 og 84, da dét modtagne tilbud ville medføre en væsentlig forhøjelse af udgifterne på området.

Kommunalbestyrelsen besluttede endvidere, at administrationen skulle afsøge mulighederne for en anden tilrettelæggelse af udbuddet, herunder muligheden for et fælles udbud med andre kommuner.

Administrationen har været i dialog med 11 omkringliggende kommuner. Ringsted Kommune har som den eneste udvist interesse for et fælles udbud med Lejre Kommune og har igangsat en intern afklaring af deres ønsker til udbuddets indhold.

I denne sag skal det besluttes, om Lejre Kommune skal afsøge mulighederne for et fælles udbud med Ringsted Kommune.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at administrationen bemyndiges til at afsøge mulighederne for et fælles udbud af personlig pleje samt praktisk hjælp og aflastning efter servicelovens §§ 83 og 84 med Ringsted Kommune,
2. at endelig beslutning om et fælles udbud med Ringsted Kommune og udbuddets indhold forelægges til politisk beslutning i marts eller april 2023 og
3. at administrationen bemyndiges til at forlænge den nuværende kontrakt med StjerneRent ApS om udførelse af praktisk hjælp til udgangen af januar 2024.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede den 28. marts 2022 at annullere Lejre Kommunes udbud af personlig pleje samt praktisk hjælp og aflastning efter servicelovens §§ 83 og 84, da dét modtagne tilbud ville medføre en væsentlig forhøjelse af udgifterne på området.

Kommunalbestyrelsen besluttede endvidere, at administrationen skulle afsøge mulighederne for en anden tilrettelæggelse af udbuddet, herunder muligheden for et fælles udbud med andre kommuner.

Administrationen har været i dialog med 11 omkringliggende kommuner. Ringsted Kommune har som den eneste udvist interesse for et fælles udbud med Lejre Kommune.

I denne sag skal det besluttes, om Lejre Kommune skal afsøge mulighederne for et fælles udbud med Ringsted Kommune.

Personlig pleje og praktisk hjælp som frivalgsområde

Personlig pleje og praktisk hjælp er efter serviceloven omfattet af en frivalgsforpligtelse. Det betyder, at Lejre Kommune skal sikre, at de visiterede borger kan vælge mellem mindst to leverandører på området.

Da den kommunale hjemmepleje selv udfører opgaverne, skal kommunen sikre, at de visiterede borgere kan vælge mindst én anden privat leverandør.

Det frie leverandørvalg kan sikres ved, at kommune indgår kontrakt med en eller flere private leverandører om levering af ydelserne eller ved at udstede frivalgsbeviser, som borgerne kan anvende til selv at indgå aftale med en leverandør om

levering af ydelserne.

Kommunens indgåelse af kontrakt med en eller flere leverandører kan enten ske på baggrund af et udbud eller en godkendelsesmodel.

Ved at indgå kontrakt på baggrund af et udbud sikres den højst mulige konkurrence om kontrakten.

Lejre Kommunes nuværende kontrakt med StjerneRent ApS om udførelse af praktisk hjælp udløber 31. august 2023, men indeholder en forlængelsesoption på yderligere tre måneder frem til 31. november 2023.

Dialog med andre kommuner

Administrationen har været i dialog med følgende 11 omkringliggende kommuner om muligheden for et fælles udbud:

- Ringsted Kommune
- Roskilde Kommune
- Holbæk Kommune
- Frederikssund Kommune
- Kalundborg Kommune
- Odsherred Kommune
- Solrød Kommune
- Sorø Kommune
- Køge Kommune
- Greve Kommune
- Egedal Kommune

Overordnet har kommunerne afvist et fælles udbud med følgende tre begrundelser:

- Kommunen er allerede aftaledækket
- Kommunen opfylder frivalgsforpligtelsen med en godkendelsesordning
- Kommunen har hjemtaget opgaven og opfylder frivalgsforpligtelsen med fritvalgsbeviser

Alene Ringsted Kommune har udvist interesse for et fælles udbud.

Mange kommuner har tilkendegivet, at de ved gennemførte udbud har haft vanskeligt ved at få leverandørerne til at byde ind på opgaverne. Leverandørerne har begrundet den manglende tilbudsafgivelse med travlhed og rekrutteringsvanskeligheder på området.

Fælles udbud med Ringsted Kommune

Formålet med et fælles udbud med Ringsted Kommune er at gøre udbuddet mere attraktivt for de potentielle leverandører ved at øge den samlede aftalevolumen og nedsætte tilbudsgivernes transaktionsomkostningerne.

Et fælles udbud med Ringsted Kommune vil forventeligt kunne gennemføres med kontraktstart 1. februar 2024.

Et fælles udbud med Ringsted Kommune kan gennemføres ved udbud af to særskilte delaftaler for henholdsvis Lejre Kommune og Ringsted Kommune med dertilhørende kravspecifikationer og egne kvalitetsstandarder. Der vil således ikke nødvendigvis være tale om to fuldstændig identiske delaftaler.

Ringsted Kommune har igangsat en intern proces for afklaring af deres ønsker til udbuddets indhold. Ringsted Kommune overvejer i den forbindelse, om udbuddet skal omfatte sygeplejeydelser og rehabiliterende hjælp efter § 83a.

Som led i den interne afklaring ønsker Ringsted Kommune at gennemføre en markedsdialog med potentielle leverandører i februar 2023 med henblik på en politisk beslutning om udbuddets indhold i marts 2023. Markedsdialogen kan ske i samarbejde med Lejre Kommune.

Sideløbende med beslutningsprocessen i Ringsted Kommune vil administrationen i Lejre Kommune udarbejde en politisk sag om gennemførelse af et fælles udbud med Ringsted Kommune og udbuddets indhold. Den endelige beslutning vil kunne behandles politisk i april 2023 efter gennemførelsen af markedsdialogen.

Tidsplan

Periode	Aktivitet
----------------	------------------

Februar 2023	Politisk sag om afsøgning af muligheder for fælles udbud af personlig pleje og praktisk hjælp med Ringsted Kommune
Februar 2023	Markedsdialog med potentielle leverandører
April 2023	Politisk sag om gennemførelse af fælles udbud med Ringsted Kommune og udbuddets indhold
Maj 2023	Politisk sag om godkendelse af udbudsmateriale for fælles udbud af personlig pleje og praktisk hjælp med Ringsted Kommune
Juni-august 2023	Gennemførelse af udbud
September 2023	Politisk sag om godkendelse af valg af leverandør
Oktober 2023	Kontraktindgåelse
Februar 2024	Opstart af kontrakt

Forlængelse af den nuværende kontrakt

Lejre Kommunes nuværende kontrakt med StjerneRent ApS om udførelse af praktisk hjælp udløber 31. august 2023, men indeholder en forlængelsesoption på yderligere tre måneder frem til 31. november 2023.

Administrationen er overordnet meget tilfreds med samarbejdet med StjerneRent ApS, og den generelle tilbagemelding fra de visiterede borgere er også positiv.

Med forventet opstart af ny leverandør den 1. februar 2024 er der behov for en ekstra forlængelse af kontrakten med StjerneRent ApS i to måneder frem til 31. januar 2024.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at et fælles udbud med Ringsted Kommune vil gøre udbuddet mere attraktivt for de potentielle leverandører og derved øge sandsynligheden for, at Lejre Kommune kan blive aftaledækket i fremtiden og dermed opfylde frivalgsforpligtelsen på området.

Det er derfor administrationens anbefaling, at administrationen bemyndiges til at afsøge mulighederne for et fælles udbud med Ringsted Kommune med henblik på en politisk beslutning om udbuddets gennemførelse og indhold.

Det er endvidere administrationens anbefaling, at der gennemføres en fælles markedsdialog med potentielle leverandører i februar og marts 2023, som kan danne grundlag for den endelige beslutning om udbuddets gennemførelse og indhold.

Den endelige beslutning om gennemførelsen af et fælles udbud med Ringsted Kommune og udbuddets nærmere indhold kan efter administrationens vurdering forelægges til politisk beslutning i april 2023.

Det er administrationens vurdering, at et fælles udbud med Ringsted Kommune vil kunne gennemføres med kontraktstart februar 2024.

Det er administrationens anbefaling, at den nuværende kontrakt med StjerneRent ApS forlænges med to måneder frem til 31. januar 2024.

Økonomi og finansiering

De forventede økonomiske konsekvenser af et fælles udbud med Ringsted Kommune vil blive forelagt i forbindelse med den politiske godkendelse af udbuddets gennemførelse og indhold i marts eller april 2023.

Sagens forløb

06-02-2023 Udvalget for Social, Sundhed og Ældre - 2022 - 2025

Indstillingerne anbefales.

14-02-2023 Økonomiudvalget - 2022-2025

Indstillingerne anbefales men den bemærkning, at der også laves en redegørelse for anvendelse af frit valgs beviser som mulighed for at kommunen kan leve op sin forpligtigelser efter serviceloven.

Punkt 13: TMB - Nedgravede og andre bundtømte beholdere ved fælles bebyggelser og kommunale institutioner

18-12692A

Beslutning

Udvalget for Trafik, Miljø og Byggeris indstilling tiltrådt.

Resumé

Udvalget for Teknik & Miljø har den 7. januar 2019 besluttet, at administrationen skal fremlægge udkast til retningslinjer og finansieringsmodeller for at få tømt affald i nedgravede affaldsbeholdere. Med denne sag fremlægges finansieringsmodeller og udgiftsniveau for både etablering og drift. Retningslinjer udarbejdes med ny sag, hvis udvalget vælger at gå videre med projektet. Samtidig foreslås det, at begrebet "nedgravede beholdere" ændres til "bundetømte beholdere", så der også bliver taget stilling til muligheden for ikke-nedgravede bundtømte beholdere, der er et billigere alternativ.

På Økonomiudvalgsmøde den 19. september 2022 blev der behandlet en sag om bevilling til affaldsgårde ved de kommunale bygninger. Bundtømte beholdere kunne være en mulighed ved udvalgte kommunale institutioner. Derfor gennemgås også udgiftsniveau for etablering og drift af bundtømte beholdere ved kommunale institutioner. Etableringen af de større affaldsgårde, kan først påbegyndes, når det er besluttet, om der er mulighed for og økonomi til at få tømt bundtømte beholdere ved kommunale institutioner.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at der tages stilling til om - og i givet fald hvordan - der skal arbejdes videre med muligheden for affaldsindsamling i bundtømte beholdere i Lejre Kommune.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Bundetømte beholdere er en samlebetegnelse for en type affaldsbeholder, der tømmes ved hjælp af en skraldebil med kran, der løfter beholderen op og tømmer den via bunden på beholderen. En grøn glaskube er et eksempel på en bundtømt beholder. De bundtømte beholdere findes i mange former og farver og kan stå på jorden eller være helt eller delvist nedgravede. De nedgravede er meget pladsbesparende over jorden i forhold til de almindelige beholdere. Det gælder ikke i samme grad for de ikke-nedgravede bundtømte beholdere, men også de er pladsbesparende, da de er større og har andre dimensioner, der giver mulighed for at pakke affaldet anderledes, end i almindelige beholdere på hjul.

Bundetømte beholdere er generelt markant dyrere i indkøb end almindelige affaldsbeholdere på hjul. Det samme gælder for prisen for tømning af beholderne - dog mindskes tømmeprisen afhængig af antal adresser med bundtømning.

Da udgifterne til indkøb, etablering og tømning af de bundtømte beholdere ikke kan sammenlignes med de almindelige beholdere, skal der udregnes særlige gebyrer, såfremt dette indføres. Der skal desuden laves udbud eller indgås aftale med en renovatør, der kan tømme med kran. Dertil kommer, at regulativet for indsamling af affald skal opdateres, så det tydeliggøres hvilke retningslinjer, der gælder for boligområder, hvor affaldet indsamles i bundtømte beholdere, herunder krav til krogssystemer på de bundtømte beholdere, antal affaldsfraktioner og lignende.

I sagen oplistes eksempler på pris for indkøb og tømning for henholdsvis almindelige beholdere samt henholdsvis nedgravede og ikke-nedgravede bundtømte beholdere samt finansiering af dette. Herefter gives et bud på behovet for bundtømte beholdere ved henholdsvis private fælles bebyggelser og ved kommunale institutioner samt et afsnit, der præsenterer udgiftsniveauet for bundtømte beholdere ved kommunale institutioner i forhold til de almindelige beholdere.

Udgifter til indkøb og tømning af bundtømte beholdere samt forslag til finansieringsmodel

Det følgende skema viser indkøbs- og tømningseudgifter for henholdsvis almindelige beholdere, ikke-nedgravede bundtømte beholdere og fuldt nedgravede bundtømte beholdere ved et boligområde med 25 husstande.

	Almindelige beholdere pr. fællesadresse		Ikke-nedgravede bundtømte pr. fællesadresse		Nedgravede bundtømte pr. fællesadresse	
	Indkøb	Tømning	Indkøb	Tømning	Indkøb	Tømning
v. 1 adresse i kommunen	52.550 kr	19.000 kr	207.000 kr	286.000 kr	579.000 kr	234.000 kr.
v. 10 adresser i kommunen	52.550 kr	19.000 kr	207.000 kr	86.000 kr	579.000 kr	70.000 kr
v. 25 adresser i kommunen	52.550 kr	19.000 kr	207.000 kr	46.000 kr	579.000 kr	38.000 kr

Tømningspriserne for bundtømte beholdere er afhængige af, hvor mange adresser renovatøren skal tømme indenfor aftalen. Derfor er der angivet tømmepriser for henholdsvis én adresse, 10 adresser og 25 adresser. Den renovatør, administrationen har været i dialog med kan ikke gå længere ned end prisen for tømning af 25 adresser. Administrationen er dog bekendt med, at andre kommuner, der har op mod 100 adresser har bedre tømmepriser end de angivne.

Priserne kan ændre sig ved gennemførelse af et egentligt udbud af indkøbet og etableringen.

Udover tømning er der årlige driftsudgifter til administration og behandling af affaldet. Disse er ens uanset beholdertype og indgår ikke i ovenstående tømningspriser.

Det følgende skema viser, hvordan der i andre kommuner er praksis for at finansiere de forskellige beholdertyper

Almindelige beholdere pr. fællesadresse		Ikke-nedgravede bundtømte pr. fælles adresse		Nedgravede bundtømte pr. fælles adresse	
Indkøb	Tømning	Indkøb	Tømning	Indkøb	Tømning
Gebyrfinansieres	Gebyrfinansieres	Grundejer betaler	Gebyrfinansieres	Grundejer betaler	Gebyrfinansieres

Behovet for bundtømte beholdere ved private fælles bebyggelser

Planafdelingen - og til dels også affalds- og genbrugsteamet - i Lejre Kommune har over de seneste år jævnligt mødt ønsket fra bygherrer om alternative og pladsbesparende affaldsbeholdere end de almindelige containere på hjul. Planafdelingen forventer, at det også i fremtiden vil være et element, der indgår i bygherrernes overvejelser. Der er efter planafdelingens vurdering i gennemsnit et nyt boligområde om året, hvor alternative beholdere kunne komme på tale.

Affaldssortering og affaldsgårde ved kommunale institutioner

I forbindelse med implementering af affaldssortering i de kommunale institutioner for godt et år siden, blev der udleveret betydeligt flere beholdere til den enkelte institution for at efterleve kravet om udvidet sortering. Ved nogle enkelte ejendomme var der plads til de ekstra beholdere, men rigtig mange steder er det en udfordring, da der ikke er tilstrækkelig plads ved de tidligere affaldsgårde/benyttede pladser. Samtidig er nogle af affaldsgårdene/pladserne placeret u hensigtsmæssigt i forbindelse med brand/forsikring. Ved de fleste kommunale bygninger er der således behov for at udvide eller nyetablere affaldsgårde.

Generelt er der behov for ca. den dobbelte plads til affaldsgårde efter indførelsen af yderligere affaldssortering. Det betyder, at det på nogle institutioner er svært at finde plads til den nye affaldsgård uden samtidig at nedlægge parkeringspladser eller fjerne beplantning og træer, hvilket typisk giver en del udfordringer. Se bilag 1 (Bramsnæsvig Skole) med de forskellige affaldsgårde-løsninger på Bramsnæsvigskolen.

Hvis der bliver mulighed for etablering og tømning af bundtømte beholdere, bliver pladsbehovet til affaldsarealer reduceret til ca. halvdelen, hvilket som udgangspunkt giver færre udfordringer med plads til parkering etc.

For at det giver mening at skifte de nuværende beholdere på hjul ud med bundtømte eller nedgravede beholdere, skal institutionen have en vis mængde affald. Det vil derfor typisk være aktuelt med bundtømte beholdere på skoler, ældrecentre, haller og de allerstørste børneinstitutioner.

Anslået udgiftsniveau for beholdertyper ved de ti største kommunale institutioner

Skemaet nedenfor viser anlægs- og driftsudgifter for henholdsvis almindelige beholdere på hjul, ikke-nedgravede bundtømte beholdere og fuldt nedgravede bundtømte beholdere ved 10 og 25 institutioner/adresser.

Institutioner:

1. Bramsnæsrig Skole
2. Allerslev Skole
3. Trællerup Skolen
4. Firkløver Skolen
5. Kr. Hyllinge Skole
6. Hvalsø Skole
7. Bøgebakken Plejecenter
8. Hvalsø Plejecenter
9. Skjoldungerne Børnehus
10. Den Grønne Kile Børnehus

Inst:	Beholdere på hjul*		Ikke nedgravet bundtømte**			
	Nuværende + Gård		10 adresser		25 adresser	
	Anlæg	Drift	Anlæg	Drift	Anlæg	Drift
1.	51.000	10.140	266.750	85.800	266.750	45.760
2.	87.000	19.760	491.750	148.200	491.750	79.040
3.	65.000	12.480	319.950	101.400	319.950	54.080
4.	56.000	3.380	150.850	54.600	150.850	29.120
5.	66.000	13.000	427.900	171.600	427.900	91.520
6.	75.000	16.120	382.200	140.400	382.200	74.880
7.	61.000	9.360	266.750	62.400	266.750	33.280
8.	80.000	17.160	464.200	140.400	464.200	74.880
9.	55.000	9.620	223.250	78.000	223.250	41.600
10.	57.000	6.500	182.900	70.200	182.900	37.440
Sum:	653.000	117.520	3.176.500	1.053.000	3.176.500	561.600

Inst: Nedgravet beholdere bundtømte

	10 adresser		25 adresser	
	Anlæg	Drift	Anlæg	Drift
1.	413.750	54.600	413.750	29.120
2.	496.500	70.200	496.500	37.440

3.	413.750	54.600	413.750	29.120
4.	413.750	54.600	413.750	29.120
5.	413.750	54.600	413.750	29.120
6.	496.500	62.400	496.500	33.280
7.	413.750	54.600	413.750	29.120
8.	413.750	54.600	413.750	29.120
9.	413.750	54.600	413.750	29.120
10.	413.750	54.600	413.750	29.120
Sum:	4.303.000	569.400	4.303.000	303.680

*Kolonne 1, beholdere på hjul: Beregningen indeholder pris til etablering eller udvidelse af affaldsgård. Til en affaldsgård er der beregnet fast belægning på terræn, de steder der ikke allerede er det samt en fysisk afgrænsning af affaldsgårdsområdet i form af indhegning.

**Ved etablering af bundtømte beholdere, vil der også være behov for at lave fast belægning under og omkring beholderne.

Etableringsudgifterne for de 10 institutioner er:

Med nuværende ordning, Udgifter til affaldsgårde (fliser og hegn): 653.000 kr.

Med bundtømte, ikke nedgravede beholdere: 3.176.500 kr.

Med bundtømte, nedgravede beholdere: 4.303.000 kr.

Tømningsprisen for de 10 institutioner er:

Med nuværende ordning: 117.520 kr./år

Med bundtømte, ikke nedgravede beholdere: 1.053.000 kr./år

Med bundtømte, nedgravede beholdere: 569.400 kr./år

Tømningspris, hvis der er 25 matrikler tilknyttet ordningen:

Med nuværende ordning: 117.520 kr./år

Med bundtømte, ikke nedgravede beholdere: 561.600 kr./år

Med bundtømte, nedgravede beholdere: 303.680 kr./år

Administrationens vurdering

Bundtømte beholdere er et pladsbesparende og æstetisk alternativ til almindelige affaldscontainere på hjul. Bundtømte beholdere er samtidig markant dyrere i indkøb end almindelige beholdere. Udgiften til indkøb vil dog ved private bebyggelser udelukkende belaste det pågældende boligområde, der ønsker de bundtømte beholdere, og således selv har valgt det. Udgiften til tømnings vil også kun belaste det pågældende område, men et acceptabelt prisniveau for tømningsudgifter opnås kun, hvis minimum 10 adresser har bundtømte beholdere. Dette opnås kun indenfor en kort årrække, hvis 10 kommunale institutioner som de første får bundtømte beholdere.

Rammevilkårene for affaldsområdet har ændret sig meget de foregående år - og er fortsat i forandring. Meget ny lovgivning er ikke udført i praksis endnu i kommunerne, og Miljøstyrelsens vejledninger er ikke altid fyldestgørende. Det gælder også de ændrede regler for erhvervs deltagelse i de kommunale ordninger. Administrationen vurderer, at kommunale institutioner ikke skal opfattes som erhverv i denne sammenhæng og derfor ikke er underlagt de ændrede regler for erhverv. Et forventet kommende tilsyn af de kommunale affaldsgebyrer som det, Forsyningstilsynet vil gennemføre i de kommende år, vil endeligt afklare dette.

Den kommende selskabsgørelse af de kommunale affaldsydelser, der forventeligt skal gennemføres i 2024, vil betyde, at evt. fremtidig drift og kommende udbud af indsamling af affald i bundtømte beholdere skal overgå til affaldsselskabet. Hvis affaldsselskabet består af flere kommuner end Lejre Kommune, kan et fremtidigt udbud gennemføres sammen med de øvrige kommuner i selskabet og evt. medføre bedre priser på tømning.

Ressourcerne i affalds- og genbrugsteamet er i 2023 primært afsat til drift, myndighedsbehandling og opstart af initiativer i ny affaldsplan samt forberedelse af selskabsgørelse. Der er behov for en prioritering, hvis teamet i 2023 også skal arbejde videre med de bundtømte beholdere.

Ved de kommunale bygninger, hvor det er svært at få plads til alle de containere, som er nødvendige for at affaldssortere, vil det være en klar fordel at benytte bundtømte beholdere i stedet for containere på hjul. Da det har store økonomiske konsekvenser med øgede udgifter til både anlæg og drift, skal indfasningen ses i en større sammenhæng med, at Lejre Kommune gerne vil tilbyde ordningen med bundtømte beholdere til bl.a. boligselskaber og nye boligudstyknings.

Hvis det ikke besluttes at indføre bundtømte beholdere, kan en del af pladsmanglen afhjælpes ved at indføre ugetømning på mad- og restaffald.

Økonomi og finansiering

Affalds- og genbrugsområdet er et hvile-i-sig selv område, der finansieres gennem halvårlige opkrævninger af affaldsgebyrer hos husstande, kommunale institutioner og erhverv, der er med i de kommunale ordninger.

Reglerne for opkrævning af gebyrer er fastlagt i Bekendtgørelse om affaldsregulativer, -gebyrer og -aktører m.v.

Indkøb af bundtømte beholdere *kan* gebyrfinansieres, men administrationen vurderer, at indkøbet bør påhvile det boligområde eller den kommunale institution, der ønsker denne type beholdere. Som det ses af sagen, vil udgiften være mellem fire og 10 gange større end et indkøb af almindelige beholdere.

Tømningen og øvrige driftsudgifter i forbindelse med de bundtømte beholdere *skal* gebyrfinansieres. Tømningen er ved 10 adresser 3-4 gange dyrere end almindelige beholdere, men prisen kan mindskes ved flere adresser med bundtømte beholdere. 10 adresser opnås kun indenfor en kort årrække, hvis de kommunale institutioner går med i ordningen med bundtømte beholdere.

Der er bevilget 2,8 mio. kr. til affaldsgårde. Det er nødvendigt at lave en meget enkel affaldsgårdmodel, for at bevillingen er tilstrækkelig. Skemaet med adresserne viser udgiften for affaldsgårde på 10 institutioner lydende på 0,65 mio.

Hvis der etableres bundtømte beholdere ved 10 institutioner vil udgiften være 3,17 mio. kr. som vist i skemaet. Udgiften på 0,65 til affaldsgårde, fratrækkes udgiften på 3,17. Heraf skal der gives en ekstra anlægsbevilling på 2,53 mio. kr. + uforudseelige udgifter 0,38, i alt 2,91 mio. kr. samt en driftsbevilling på 0,94 mio. kr.

Hvis der etableres bundtømte beholdere ved 15 institutioner, skal udgiften for affaldsgårde ligeledes fratrækkes. Heraf skal der gives en ekstra anlægsbevilling lydende på 3,79 mio. kr. + uforudseelige udgifter 0,6, i alt 4,39 mio. kr. samt en driftsbevilling på 1,4 mio. kr.

Hvis der etableres bundtømte, nedgravede beholdere ved 15 institutioner vil der være behov for en ekstra anlægsbevilling på 5,48 mio. kr. og en ekstra driftsbevilling på 0,68 mio. kr.

Hvis der tilkøbes ugetømning på mad- og restaffald på 15 institutioner, vil det i øget driftsudgift koste 260.000 kr./år.

Sagens forløb

07-02-2023 Udvalget for Trafik, Miljø og Byggeri - 2022-2025

Udvalget anbefaler, at der på nuværende tidspunkt ikke arbejdes videre med bundtømte beholdere. Det anbefales, at muligheden for indførelse af bundtømte beholdere undersøges i forbindelse med den forestående selskabsgørelse af affaldsindsamlingen.

14-02-2023 Økonomiudvalget - 2022-2025

Udvalget for Trafik, Miljø og Byggeris indstilling anbefales.

Bilag

Notat bundtømte beholdere

Punkt 14: TMB - Frigivelse af midler til energioptimering i kommunale bygninger, 2023

23-000146

Beslutning

Indstillingerne tiltrådt.

Resumé

I sagen foreslås konkrete energibesparende projekter til udførelse i 2023 - etablering af loftsventilatorer i haller og i Lærkereden samt belysningsanalyse og lysprojekter i skoler, haller og øvrige bygninger.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at der meddeles en anlægsbevilling på 4,5 mio. kr. til anlægsprojekt energioptimering i kommunale bygninger
2. at der meddeles rådighedsbeløb på 4,5 mio. kr. til budget 2023 til anlægsprojekt energioptimering i kommunale bygninger
3. at rådighedsbeløbet på 4,5 mio. kr. finansieres ved låneoptag på 4,5 mio. kr.
4. at indtægtsbevilling vedrørende låneoptag på 4,5 mio. kr. indgår i forbindelse med opgørelse af den endelige låneramme for 2023
5. at udgifter til renter og afdrag i 2024 og frem forventes finansieret af de opnåede energibesparelser, men først kan opgøres i forbindelse med budgetoplæg 2024-2027

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

I 2023 foreslås det at gennemføre energioptimeringsprojekter med loftsventilatorer og belysning.

Loftsventilatorer i haller og Lærkereden

I 2020 blev der som et pilotforsøg opsat to HVLS-ventilatorer (High Volume-Low Speed) i Bramsnæsvighallen.

Varmen, som stiger til vejrs i højloftede rum som f.eks. haller, presses via de store, langsomt roterende loftsventilatorer ned i rummet. Det medfører både, at luftkvaliteten forbedres og at den tilførte varme bliver langt bedre udnyttet, da den fordeles jævnt i rummet.

Målinger har vist, at ventilatorerne i Bramsnæsvighallen har medført en energibesparelse på 25 % som følge af den bedre varmeudnyttelse. På denne baggrund foreslås der etableret HVLS-ventilatorer i resten af Lejre Kommunes haller. Samtidig foreslås der etableret en ventilator i Lærkeredens forsamlingslokale, hvor der er en udfordring med fordelingen af varmen.

Belysning i skoler, haller og øvrige bygninger

Fra 24. august 2023 er det ikke længere tilladt at importere eller producere lysstofrør i EU, fordi rørene indeholder kviksølv. Dog må lysstofrør fra butikernes lagre fortsat sælges, købes og bruges, også efter august 2023.

Omkring 2010-2012 udskiftede Lejre Kommune lys på en række skoler, enkelte haller og andre bygninger. Her var LED-lys endnu for dyrt/dårligt til, at det kunne betale sig, så der blev opsat belysning med især T5-rør, som sammen med T8-rør er de mest gængse typer lysstofrør, som udgår. I årene efter blev der skiftet lys i flere haller og på rådhusene - her er

der LED, som på det tidspunkt var blevet både bedre og billigere. I nybyggeri og bygninger, hvor lysanlæg er skiftet i de senere år, er der også anvendt LED.

Når hele belysningsanlæg skiftes, står Ejendomme for opgaven som et energioptimeringstiltag. Den daglige drift ligger decentralt, hvilket vil sige, at når der skiftes et enkelt rør eller armatur, er det typisk Teknisk Service/en elektriker, der skifter. Disse løbende udskiftninger er der ikke et centralt overblik over.

Da T5 og T8-rør fortsat vil kunne købes i en periode, er der ikke umiddelbart en udfordring i forhold til at holde de eksisterende belysningsanlæg kørende. Men det foreslås, at der i 2023 bliver skabt et overblik over udskiftningsbehovet af belysningsanlæggene i kommunens større bygninger (skoler, haller o.l.). I overblikket skal også indgå en vurdering af, om anlæggene kræver en totaludskiftning eller om eksisterende armaturer kan ombygges til at kunne anvende LED-rør (kræver ny indmad i armaturet). Hvis genanvendelse af armaturer er mulig og økonomisk rentabelt, vil det være en mere bæredygtig og cirkulær løsning end at smide dem ud. På baggrund af analysen foreslås det, at de første belysningsprojekter udbydes og igangsættes i 2023, og at der laves en plan for udskiftning/opgradering af resterende større belysningsanlæg over de kommende år. Som en fase to foreslås der i starten af 2024 lavet en tilsvarende analyse og plan for udskiftning af mindre belysningsanlæg (institutioner, kulturfaciliteter m.m.)

I 2022 er der igangsat forskellige mindre lysprojekter i kommunens bygninger, blandt andet som følge af indmeldinger i forbindelse med kommunens energisparsindsats. Det foreslås, at denne indsats fortsættes i 2023.

Omstilling fra naturgas- og oliefyr til varmepumper

Omkring 50 af Lejre Kommunes skoler, SFO'er, institutioner, haller, kulturfaciliteter m.v. opvarmes med naturgas.

I de kommende år skal alle naturgas- og oliefyr konverteres til fjernvarme eller varmepumper (individuelle eller fælles løsninger). Ejendomme anslår - ud fra kendte priser på forskellige størrelser varmepumper - at investeringsbehovet til en konvertering til varmepumper vil være mindst 53 mio. kr. Hertil skal også lægges et ukendt beløb til at tilkøb af ampere til større bygninger, hvor der ikke er nok ampere til at drive en varmepumpe. Erfaring fra varmepumpeprojekterne på Firkløverskolen og Aktivitetscenter Østergaard viser, at amperetilkøb koster op mod 0,5 mio. kr. pr. større ejendom.

Ifølge "Aftale om kommunernes økonomi for 2023" er *Regeringen og KL enige om, at der er behov for en markant grøn omstilling i de kommende år, hvilket kræver udfasning af den fossile opvarmning fra olie og gasfyr i offentlige bygninger. KL vil derfor, ligesom staten, i foråret 2023 fremlægge en plan for udfasningen af olie- og gasfyr.*

Det foreslås at afvente udmeldingerne i KL's udfasningsplan, før der tages systematisk fat i omstillingen af varmeforsyningen i kommunens ejendomme. Ejendomme vil senere på året fremlægge en særskilt sag omkring omstillingen - hvori der blandt andet vil indgå forslag til tidsplan, prisestimer, afdækning af eventuelle tilskudsmuligheder fra statslige puljer m.v. I planlægningen vil også indgå konklusioner fra Lejre Kommunes varmeplan, som blev offentliggjort i slutningen af 2022, og som bl.a. udpeger områder, hvor der vil kunne etableres fjernvarme. Endelig vil der også blive taget højde for de analyser, der pågår omkring muligheden for at etablere termonet i nogle af kommunens landsbyer.

Administrationens vurdering

Ejendomme vurderer, at de foreslåede projekter er dem, det giver bedst mening at igangsætte i 2023. Der er i 2023 afsat en meget lille pulje til ejendomsvedligeholdelse, hvilket ikke gør det muligt at lave samme koordinering mellem vedligeholdelse og energitiltag som tidligere år. De foreslåede energitiltag er derfor "stand-alone-projekter", der udelukkende er energirelaterede.

Ejendomme vurderer, at loftventilatorprojektet kan gennemføres i alle haller og i Lærkereden for i alt 1,5 mio. kr. Belysningsanalyse, udbud og gennemførelse af de første større belysningsprojekter samt mindre lysprojekter, som opstår i løbet af energisparsindsatsen, kan gennemføres for i alt 3 mio. kr.

Dermed søges der om i alt 4,5 mio. kr. til projekter i 2023 inkl. ekstern rådgivning og intern bygherrerådgivning.

Økonomi og finansiering

Der vil ved energioptimeringstiltag være en årlig besparelse til el- og varmekonsum, men de nuværende budgetter er udfordret i forhold til de nuværende kendte højere energipriser.

Besparelserne i 2023 afhænger af tidspunktet for gennemførelse af de enkelte energiprojekter og kan på nuværende tidspunkt ikke estimeres. Når den endelige låneramme for 2023 opgøres, vil de årlige besparelser til el- og varmekonsum blive opgjort.

Normalt plejer budgettet til energi at blive tilsvarende reduceret til brug for finansiering af udgifter til renter og afdrag. Der er på nuværende tidspunkt usikkerhed om, hvorvidt den samlede bevilling til energi i budget 2024 holder. Derudover er der ligeledes usikkerhed på nuværende tidspunkt omkring, hvordan rentesituationen er i 2024. Da lånet først vil blive optaget i 2024, anbefales det, at det først senere i forbindelse med budgetoplæg 2024-27 fastlægges, hvor meget energibevillingen kan finansiere af udgifter til renter og afdrag.

Investeringsudgifterne vil i 2023 blive finansieret af kommunekassen frem til lånoptagelse i 2024.

Sagens forløb

07-02-2023 Udvalget for Trafik, Miljø og Byggeri - 2022-2025

Indstillingerne anbefales.

14-02-2023 Økonomiudvalget - 2022-2025

Indstillingerne anbefales.

Punkt 15: TMB - Lerbjerg Skov

21-6689A

Beslutning

Villy Hauritz (F) stillede følgende ændringsforslag til indstillingens punkt nr. 1:

At naturplan og friluftspan tages til efterretning, dog således at alt hvad der vedrører hegning og udsætning af dyr udgår og delegeres til en relevant arbejdsgruppe. Arbejdsgruppen udarbejder forslag til høring og efterfølgende indstilles og beslattes endeligt af Kommunalbestyrelsen (gældende beslutningsmyndighed).

For ændringsforslaget stemte: Poul R. Christensen (A), Irene Porse (F), Villy Hauritz (F) og Ole Blickfeldt (O) – i alt 4

Imod forslaget stemte: V, A (med undtagelse af Poul R. Christensen), B, Ø, F (med undtagelse af Irene Porse og Villy Hauritz), C (med undtagelse af Birgitte Schytte) – i alt 20

Undlader at stemme: Birgitte Schytte (C) – i alt 1

Forslaget blev ikke vedtaget.

O stillede følgende ændringsforslag til indstillingens punkt 1:

At naturplan og friluftspan tages til efterretning, under forudsætning af, at Lejre kommune gør det klart og tydeligt, at Lejre kommune ikke ønsker at projektet indebærer hegning af Lerbjergskoven. Dog kan usynligt hegn (elektronisk hegn) godt accepteres, hvis disse i fremtiden kan bruges i forhold til dyrevelfærd. Hvis der alligevel hegnes i Lerbjergskoven genovervejes Lejre kommunes deltagelse i projektet.

For forslaget stemte: Poul R. Christensen (A), Villy Hauritz (F) og Ole Blickfeldt (O) – i alt 3

Imod forslaget stemte: V, A (med undtagelse af Poul R. Christensen), B, Ø, F (med undtagelse af Irene Porse og Villy Hauritz), C (med undtagelse af Birgitte Schytte) – i alt 20

Undlader at stemme: Birgitte Schytte (C) og Irene Porse (F) - i alt 2

Forslaget blev ikke vedtaget.

Indstillingernes pkt. 1 – 6:

For stemte: V, A, C (med undtagelse af Birgitte Schytte), R, Ø, – i alt 19

Imod stemte: O og F – i alt 5 - F ønsker at følge administrationens indstilling. O ønsker, at naturplan og friluftspan tages til efterretning, under forudsætning af, at Lejre kommune gør det klart og tydeligt, at Lejre kommune ikke ønsker at projektet indebærer hegning af Lerbjergskoven. Dog kan usynligt hegn (elektroniske hegn) godt accepteres, hvis disse i fremtiden kan bruges i forhold til dyrevelfærd. Hvis der alligevel hegnes i Lerbjergskoven genovervejes Lejre kommunes deltagelse i projektet.

Undlader at stemme: Birgitte Schytte (C)– i alt 1

Udvalget for Trafik, Miljø og byggeris indstilling tiltrådt.

Resumé

Lejre Kommune samarbejder med Den Danske Naturfond og Nationalpark Skjoldungernes Land om et projekt, der skal udvikle naturen og friluftsfaciliteterne i Lerbjerg Skov.

Kommunalbestyrelsen besluttede i 2021 at indgå en samarbejdsaftale og en driftsaftale om projektet. Samarbejdet forpligter Lejre Kommune til at medvirke til udarbejdelse af planer for indsatser og efterfølgende drift og pleje. Af samarbejdsaftalen fremgår det, at rammerne for arbejdet skal fastlægges i hhv. en naturplan og en friluftspan. Planarbejdet er nu færdiggjort, og Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til planerne, herunder finansiering og bevilling til naturgenopretning, naturpleje og driftsudgifter i Lerbjerg Skov.

Tilføjet den 9. februar 2023:

Der er vedhæftet et nyt bilag (bilag 8) vedr. beløbsstørrelsen.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at naturplan og friluftspan tages til efterretning,
2. at der meddeles en anlægsbevilling på 350.000 kr. til realisering af første del af naturplanen,
3. at der afsættes rådighedsbeløb på 350.000 kr. i budget 2023 til realisering af første del af naturplanen. Beløbet finansieres af kassebeholdningen,
4. at spørgsmålet om, hvorvidt projektet kan tilføres yderligere midler fra Lejre Kommune på et senere tidspunkt, tages op i forbindelse med budgetlægningen for 2024,
5. at der meddeles driftstillægsbevilling i 2023 på 80.000 kr. til bevilling 4.10.10 Natur, miljø og plan til drift og vedligehold. Bevillingen finansieres af kassebeholdningen,
6. at der i budgetforslag 2024-2027 indarbejdes 80.000 kr. årligt til driftsudgifter.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Den Danske Naturfond købte i 2021 Lerbjerg Skov af Ledreborg Gods med det formål at forbedre naturtilstanden og vandmiljøet. Skoven dækker 119 ha og er en del af Bidstrup Skovene. Den grænser op til Holbæk Kommune mod vest, statsskovene mod øst og skovene under Skjoldnæsholm mod syd. Et oversigtskort af skoven fremgår af bilag 1.

Kommunalbestyrelsen besluttede den 28. september 2021 at tilslutte sig en samarbejdsaftale og en driftsaftale med Den Danske Naturfond og Nationalpark Skjoldungernes Land. Aftalen fastsætter rammerne for et samarbejde, hvor Naturfonden køber Lerbjerg Skov, og parterne herefter sammen udvikler naturen og forbedrer de rekreative muligheder i området. Samarbejdsaftale og driftsaftale er vedlagt som hhv. bilag 2 og 3.

Af samarbejdsaftalen fremgår det, at rammerne for det videre arbejde fastlægges i natur- og friluftspaner. Der er nedsat en projektgruppe bestående af en medarbejder fra hhv. kommunen, Nationalparken og Naturfonden med Lejre Kommune som overordnet projektleder. Projektgruppen har bestilt konsulentfirmaet NaturRådgivningen A/S til at udarbejde:

- Plan for genopretning af naturlig hydrologi,
- Naturplan til udvikling af naturen og fremme af plante og dyreliv,
- Friluftspan der skal understøtte god udnyttelse af de rekreative muligheder, skoven kan tilbyde.

Nationalparken har, sammen med Lejre Kommune, arrangeret skovvandring, hvor naboer og andre interesserede har haft mulighed for at få en dialog om de forandringer, der skal finde sted. Dertil har planudkast til naturplan og friluftspan været fremlagt og drøftet med Lejre Kommunes Grønt Råd.

Planarbejdet er nu færdiggjort, og projektgruppen er blevet enige om, hvilke tiltag der ønskes at arbejde videre med. Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til planerne, herunder finansiering og bevilling til naturgenopretningsprojekter, naturpleje og fremtidig drift.

Plan for naturlig hydrologi

Lerbjerg Skov ligger i et meget kuperet istidslandskab. Skoven rummede derfor tidligere en række moser og naturlige vandløb. Disse er i dag afvandede, og skoven er meget påvirket af dræning pga. mangeårig intensiv skovdrift. For at kunne udvikle naturen i en vedvarende positiv retning, er det derfor nødvendigt at tilbageholde mere vand i skoven. Der skal med andre ord genskabes en mere naturlig hydrologi.

NaturRådgivningen A/S har udarbejdet en rapport, som beskriver, hvilke projekter der kan igangsættes for at genskabe en så naturlig hydrologi som muligt.

Rapporten beskriver i alt 15 mulige projekter, som kan gennemføres med henblik på at udvikle skoven i retning mod en mere naturlig hydrologi. Heraf har projektgruppen vurderet og udvalgt 10 projekter, der samlet set vil øge variation i skoven og dermed skabe flere levesteder for dyre- og plantelivet.

Projekterne handler generelt om at hæve vandstanden. Det sker ved at tilstoppe dræn og hæve bunden på forskellige vandløbsstrækninger. På den måde kan man genskabe gamle moser og vandløb i skoven.

Projekterne er udvalgt efter forventet øget naturværdi og pris for udførelsen efter forudsætningen "mest natur for pengene". Desuden er det en forudsætning for realiseringen, at naboarealer ikke påvirkes negativt.

Da projektgruppen har arbejdet frem mod en mulig igangsætning af hydrologiprojekterne i foråret 2023, er den forudgående myndighedsbehandling og høringsproces blevet gennemført i 2022.

Naturfonden og Lejre Kommune deler udgifterne til projekterne vedrørende naturlig hydrologi i henhold til samarbejdsaftalen.

Plan for genskabelse af naturlig hydrologi er vedlagt som bilag 4.

Naturplan

Lerbjerg Skov har, indtil Naturfondens opkøb, været en produktionsskov præget af store jagtinteresser og har derfor ikke et højt naturindhold. NaturRådgivningen A/S har udarbejdet en naturplan, som beskriver, hvordan man kan forbedre naturforholdene.

Naturplanen beskriver, hvordan projekter kan genskabe og understøtte et, i så høj grad som muligt, urørt skovøkosystem kendetegnet ved mange forskellige naturtyper og naturlig dynamik. I planen prioriteres lysåbne naturtyper i form af genskabelse af historiske skovlysninger og egnede levesteder for sjældne og sårbare arter. Hasselmusen er ansvarsart for Lejre Kommune og har derfor, sammen med perlemorsommerfuglene, et særligt fokus i naturplanen.

For at opnå en bedre naturtilstand er det i praksis nødvendigt at indstille almindelig skovdrift. Skoven skal på lang sigt udvikle sig mod det mere urørte, hvor de naturlige processer får lov at dominere. Helt urørt bliver skoven dog ikke, da nogle af processerne skal fastholdes med naturpleje, og da der skal være plads til, at skoven kan anvendes rekreativt.

Naturplanen beskriver, at der indledningsvist skal gennemføres naturgenopretning. Naturgenopretningen vil, udover at etablere naturlig hydrologi som beskrevet ovenfor, indebære, at ikke-hjemmehørende træarter fjernes fra skoven. Derudover skal der skabes større variation ved forskellige biodiversitetsfremmende hugstmetoder, som bl.a. skovbrynhugst, korridorhugst og veteranisering. Det er hugstmetoder, som tilsammen vil skabe større aldersvariation, mere dødt ved og give mere lys i skoven. De forskellige tiltag vil give flere levesteder til skovens, fugle, svampe, urter og insekter og dermed give plads til mere natur og en øget biodiversitet.

Efterfølgende vil der være behov for naturpleje. Naturplanen anbefaler, at der udsættes græssende køer og geder på ca. 85 ha. De græssende dyr er den bedste og mest omkostningseffektive måde at fremtidssikre gode naturforhold i skoven.

Projektet i Lerbjerg Skov vil ikke blive en del af statens planer om nationalpark, men aktiviteterne vil i sammenhæng med indsatserne i de statsejede skove i Bidstrup Skov-komplekset fremme biodiversiteten og bidrage til kommunens naturindsatser.

Planperioden er 10 år, men med fokus på at implementere størstedelen af de konkrete tiltag i de første 3-5 år. Projekterne igangsættes, efterhånden som det kan lade sig gøre i forhold til myndighedsgodkendelser og ansøgning af mulige støtteordninger.

Naturfonden og Lejre Kommune deler udgifterne til naturgenopretning og -pleje i henhold til samarbejdsaftalen.

Naturplanen er vedlagt som bilag 5.

Friluftspan

Offentlighedens adgang til Lerbjerg Skov har, indtil Naturfondens opkøb, været meget begrænset. Det har kun været tilladt at færdes på skovvejene og kun i dagtimerne. Nu er der åbnet op for færdsel, på samme måde som statsskovene, og besøgende må nu bl.a. gå og ride i hele skoven på alle tider af døgnet.

Friluftsliv og naturformidling er prioriteret i samarbejdsaftalen. Skoven skal være tilgængelig for borgere og besøgende, og der etableres faciliteter, der understøtter anvendelsen af skoven og bidrager til at skabe naturoplevelser. Til det formål har NaturRådgivningen A/S udarbejdet en friluftspan, som beskriver, hvor og hvordan man kan forbedre forholdene for skovgæsterne. Af planen fremgår en lang række forskellige forslag, herunder at der kan etableres et indgangsparti med parkering og formidling for besøgende til skoven i den nordlige del af skoven og forbedrede adgangsforhold for handicappede. Derudover beskriver friluftspanen, at flere stier, herunder Skjoldungestien, kan gå gennem skoven, ligesom der skal oprettes nye stier og rundture. Endelig har Naturfonden tilbudt, at Lejre Kommune kan overtage og istandsætte et gammelt hus i skoven. Huset kan evt. anvendes som en naturskole, foreningshus, madpakkehus eller lignende. Hvis Lejre Kommune ikke kan finde anvendelse til huset, vil huset blive fjernet, og der vil blive etableret en shelterplads i stedet.

Med det formål at skabe en balance mellem beskyttelse og benyttelse beskriver friluftsplanden zoner til at regulere færdsel og forstyrrelse i skoven. Det foreslås at oprette en stillezone, som holdes mest muligt fri for forstyrrelser af hensyn til vildtet og fuglene.

Projektgruppen foreslår at etablere forslagene fra planen over de kommende år, efterhånden som det kan lade sig gøre praktisk og i forhold til *funding*.

Det er Nationalparken, som er ansvarlig for at afholde udgifterne til friluftsfaciliteter og formidling i henhold til samarbejdsaftalen.

Friluftsplanden er vedlagt som bilag 6.

Drift

Kommunen er, ifølge samarbejdsaftalen, forpligtet til at varetage tilsyn og drift i skoven, så det sikres, at stier, veje og faciliteter fremstår i god og sikker stand.

Derudover har kommunen en sekretariatsfunktion, der dels er tovholder for samarbejdets projekter og dels håndterer henvendelser vedrørende skoven og tilladelser til større arrangementer i skoven.

Udtalelser

Planudkast til naturplan og friluftspland er blevet fremlagt og drøftet med Lejre Kommunes Grønt Råd den 16. november 2022 og den 13. december 2022.

Grønt Råd udtalte sig overordnet positivt overfor planerne og særligt blev forslag om stillezone, skovning af eksotiske træarter og udvikling af en mere varieret skov med lysåbninger fremhævet.

Rådet udtalte bl.a. ønske om, at der blev arbejdet med:

- Adgang for forskellige brugergrupper, herunder også handicappede
- Sammenhæng i stisystemerne i naboskovene
- Inddragelse af frivillige i naturplejen
- Formidling af skovens naturværdier og adgangsreglerne
- Klimaregnskab for projektet

På baggrund af drøftelserne i rådet er der tilføjet forslag om forbedring af tilgængeligheden for handicappede, en ridesti og en tilføjelse til Skjoldungestien fremfor en omlægning.

I det fremtidige naturplejearbejde vil arbejdsgruppen forsøge at aktivere frivillige i naturplejeprojekter på samme måde som f.eks. Kildeengen, hvor frivillige slår med le, og overveje muligheden for aktivt at udså frø i de reetablerede moser.

Der vil blive skiltet i skoven med information om skovens natur og adgangsregler. Naturnationalparken står for skiltning.

Det samlede skovprojekt har været for komplekst at lave klimaregnskab for indenfor en rimelig tidsperiode. Det har dog været muligt at udarbejde et kvalificeret bud på klimagevinsten ved etablering af naturlig hydrologi. Denne del af projekterne vil medføre en klimagasreduktion i størrelsesordenen 18-45 tons CO₂ ækvivalenter årligt.

Derudover har Nationalparken, sammen med Lejre Kommune, arrangeret skovvandring, hvor naboer og andre interesserede har haft mulighed for at få en dialog om de forandringer, der skal finde sted. Et ønske herfra er oprettelse af en lokal nabogruppe, der kan drøfte forholdene i skoven. Nationalparken vil facilitere oprettelse af en sådan nabogruppe, der forventes at mødes et par gange om året.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at:

- implementering af planerne vil medføre en væsentlig forbedring af naturindholdet og de rekreative muligheder i Lerbjerg Skov, der hidtil har været en privat skov forbeholdt jagt og traditionel skovdrift
- de foreslåede naturindsatser er i overensstemmelse med nyeste viden om fremme af natur og naturpleje
- de foreslåede indsatser, der skal understøtte friluftslivet i skoven, understøtter også naturplanens formål (med f.eks. zoner uden forstyrrelser)
- de foreslåede stier hænger godt sammen med øvrige stisystemer i kommunen (blandt andet Skjoldungestien og stierne i Bidstrup skovene)

- Grønt Råd og nærmeste naboer til Lerbjerg Skov er blevet hørt i processen omkring udarbejdelse af naturplan og friluftspan, og deres ønsker er blevet implementeret i planerne.

Administrationen vurderer i øvrigt, at:

- projektet i sin helhed medvirker til at indfri kommunens vision om Vores Sted og understøtter intentionen om, at i *"Lejre Kommune bygger vi drømmen om det aktive liv, omgivet af natur og med masser af frirum"*
- projektet er i overensstemmelse med kommuneplan 2021 *"Sammen med jordejerne vil vi bevare større sammenhængende naturområder og forbedre det vilde plante- og dyrelivs vilkår. Endnu bedre og mere mangfoldig natur skal være med til at fremme bosætningen i Lejre Kommune."*

Desuden bemærker administrationen, at samarbejdet med Naturfonden og Nationalparken styrker indsatsen, og at Lejre Kommune i kraft af samarbejdet får tilført midler til naturpleje og friluftsliv til glæde for kommunens borgere og til udvikling af naturen.

Økonomi og finansiering

Den Danske Naturfond har erhvervet Lerbjerg Skov for 20,3 mio. kr. og indgået en samarbejdsaftale med Lejre Kommune og Nationalparken om fordeling af udgifter til natur- og friluftspanprojekter.

Projekterne i Lerbjerg Skov beløber sig til 5,6 mio. kr. Heraf er Lejre Kommunes andel omkring 1,2 mio. kr.

I det følgende præsenteres afrundede tal. Et detailbudget er vedlagt som bilag 7.

Naturgenopretning og naturpleje

Naturfonden og Lejre Kommune er ifølge samarbejdsaftalen ansvarlige for at afholde udgifterne til naturgenopretning og naturpleje.

Projekter til genopretning af naturlig hydrologi beløber sig til ca. 730.000 kr. De forskellige tiltag til natur i øvrigt, der omhandler biodiversitetsfremmende hugst, naturplejetiltag og etablering af skovgræsning, beløber sig til ca. 2,7 mio. kr.

Samarbejdsaftalen rummer ikke en beskrivelse af indtægtsfordeling, og Naturfonden har som ejer ret til hugstindtægterne. Naturfonden har dog tilkendegivet, at fonden vil lade hugstindtægterne, på omkring 1,2 mio. kr. føre tilbage til skovprojektet.

Friluftspanfaciliteter

Nationalparken er ifølge samarbejdsaftalen ansvarlig for at afholde udgifter til forbedring af adgangsforhold, etablering af stier og friluftspanfaciliteter samt formidlingstiltag i Lerbjerg Skov. Etablering af friluftspanfaciliteter m.m. beløber sig til ca. 2 mio. kr. Lejre Kommune har derfor ingen udgifter til friluftspanfaciliteter, men vil efterfølgende overtage ansvaret for drift og vedligeholdelse.

Projektbudget for Lerbjerg Skov	Udgifter	Indtægter	Total
Biodiversitetsfremmende hugst	1.300.000	1.100.000	200.000
Etablering af skovgræsning	1.000.000		1.000.000
Genetablering af naturlig hydrologi	730.000	150.000	580.000
Naturplejetiltag	400.000		400.000
Friluftspanfaciliteter	2.000.000		2.000.000
5 % til tilsyn og uforudsete udgifter	220.000		220.000
Total	5.650.000	1.250.000	4.400.000

Budgettet bygger på overslag udarbejdet af NaturRådgivningen A/S samt erfaringer fra Naturfondens andre naturprojekter. Det skal bemærkes, at overslaget anvender entreprenørpriser fra ultimo 2021. Der har efterfølgende været væsentlige prisstigninger på energi og materialer, så overslaget skal derfor tages med et vist forbehold.

Med afsæt i budgettet og samarbejdsaftalen er der følgende fordeling af udgifterne:

Udgiftsfordeling - Lerbjerg Skov	kr.
Naturfonden	1.200.000
Nationalparken	2.000.000
Lejre Kommune	1.200.000

Det forventes, at der kan opnås statslige tilskudsmidler til projektet. Såfremt der opnås tilskud, så estimerer Naturfonden at det kan beløbe sig til omkring 450.000 kr. til hegning og biodiversitetsvenlig skovdrift. Såfremt der opnås tilskud, vil Lejre Kommune og Naturfonden dele tilskuddet og dermed få reduceret udgifterne.

Drift, vedligehold og administration

Kommunen skal varetage tilsyn og drift i skoven, så det sikres, at stier, veje og faciliteter fremstår i god og sikker stand.

Indtil der bliver anlagt publikumsfaciliteter, vil driftsomkostningerne derfor primært gå til tilsyn og vedligeholdelse af vejene.

Administrationen vurderer, at driftsopgaven vil koste 80.000 kr. årligt de første 5 år. Herefter forventes det, at driftsbehovet vil stige, og der vil være behov for at revurdere driftsudgifterne.

Vej og Park har pt. ikke det nødvendige materiel til at løse den fulde opgave. Det vil således være nødvendigt, at der på sigt indkøbes materiel for omkring 200.000 kr. Alternativt udliciteres denne del af opgaven.

Årligt driftsbudget for Lerbjerg Skov	kr.
Drift og tilsyn	60.000
Renovering og uforudsete	20.000
Total	80.000

Administrationen vurderer, at den sekretariatsopgave, der er forbundet med aftalen om Lerbjerg Skov vil medføre et ekstra ressourceforbrug svarende til 100 timer årligt.

Administration - Lerbjerg Skov	Timeforbrug	Timesats	Total kr.
Borgerhenvendelser, koordination med samarbejdsparter mm.	100	431	43.100

Afholdte udgifter

Lejre Kommune har afholdt udgifter til udarbejdelsen af naturplanen, friluftsplanden og plan for genopretning af naturlig hydrologi. Kommunens andel af planarbejdet beløber sig til 128.000 kr. Beløbet dækkes af kommunens nationalparkpulje.

Dertil har Lejre Kommune haft driftsmæssige udgifter i 2022 på i alt 13.000 kr. afholdt af CTMs bevilling.

Tidligere forventninger til økonomi

Da Kommunalbestyrelsen tilsluttede sig samarbejdsaftalen og driftsaftalen for Lerbjerg Skov, blev også de forventede udgifter til naturgenopretning forelagt. Naturfonden gav et usikkert estimat på 350.000 kr. med udgangspunkt i de erfaringer fonden havde på det tidspunkt.

Udgifterne ville først endeligt kunne fastlægges efter udarbejdelse af naturplanen.

Som ovenstående redegør for, beløber udgifterne jf. naturplanen sig til 1,2 mio. kr. for Lejre Kommune plus afledt drift.

Naturfonden forklarer deres første, noget lavere estimat med, at Naturfondens tidligere opkøb har været arealer med allerede god natur og dermed begrænset behov for naturgenopretning. Lerbjerg Skov har været en skov med konventionel

skovdrift og en ringe naturværdi, og der er et langt større behov for naturgenopretning end ved andre opkøb, Naturfonden har haft erfaring med.

Administrationens anbefaling

I lyset af, at kommunen står overfor betydelige økonomiske udfordringer bl.a. som følge af meget høje energiudgifter i det forløbne år, anbefaler administrationen, at der i første omgang kun gives anlægsbevilling svarende til de oprindeligt anslåede udgifter på 350.000 kr. I forbindelse med budgetlægningen for 2024 kan tages stilling til, om projektet kan tilføres yderligere midler fra Lejre Kommune på et senere tidspunkt.

For så vidt angår driftsudgifter, anbefaler administrationen, at der gives bevilling på 80.000 kr. årligt til drift og vedligehold. Der søges ikke bevilling til tidsforbrug i administrationen, og administrationen vil derfor skulle nedprioritere andre projekter og opgaver på naturområdet.

Sagens forløb

07-02-2023 Udvalget for Trafik, Miljø og Byggeri - 2022-2025

Indstillingen anbefales med den ændring, at rådighedsbeløbet på 350.000 kr. foreslås finansieret af servicerobusthedspuljen i budget 2023.

Claus Jørgensen (F) ønsker at følge administrationens indstilling.

14-02-2023 Økonomiudvalget - 2022-2025

For stemte: Tina Mandrup (V), Flemming Damgaard Larsen (V), Grethe Nørtoft Saaby (C), Ole Blickfeldt (O) , Carsten Rasmussen (A) og Rikke Zwisler (A) – i alt 6.

Imod stemte: Mikael Ralf Larsen (F) - i alt 1, der ønsker at følge administrationens indstilling.

Udvalget for Trafik, Miljø og Byggeris indstilling anbefales.

Bilag

Bilag1 _Lerbjerg-Skov-kort

Bilag2 _Samarbejdsaftale

Bilag3 _Diftsaftale

Bilag4 _Rapport om Naturlig hydrologi

Bilag5 _Naturplan

Bilag6 _Friluftplan

Bilag7 _Detailbudget

Bilag 8 - Lerbjerg Skov

Punkt 16: JAI - Tilkendte puljer på beskæftigelsesområdet 2023

23-000691

Beslutning

Indstillingerne tiltrådt.

Resumé

Jobcenter Lejre har i 2023 fået bevilliget midler fra to puljer fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR). Den Regionale Uddannelsespulje og Puljen til Uddannelsesløft har til formål at understøtte jobcentrenes indsats med at opkvalificere ledige borgere, så de opnår de nødvendige kvalifikationer og kompetencer til at opnå jobs indenfor områder, hvor der er mangel på arbejdskraft. Derfor indstilles der til, at bevillingerne af puljemidlerne godkendes politisk, således at Jobcenter Lejre kan anvende midlerne til at opkvalificere ledige borgere.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at der for bevilling 5.10.11 (bevillingen for arbejdsmarkedsforanstaltninger og forsørgelsesydelse), meddeles udgiftsbevilling på 556.859 kr. i 2023 og indtægtsbevilling på 445.487 kr. i 2024 for den regionale uddannelsespulje
2. at der for bevilling 5.10.11 omplaceres 111.372 kr. til den regionale uddannelsespulje fra driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats til at dække egenfinansieringen på 20 %
3. at der for bevilling 5.10.11, meddeles udgiftsbevilling på 125.000 kr. i 2023 og indtægtsbevilling på 100.000 kr. i 2024 for puljen til uddannelsesløft
4. at der for bevilling 5.10.11 omplaceres 25.000 kr. til puljen for uddannelsesløft fra driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats til at dække egenfinansieringen på 20 %.

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

I 2023 har Jobcenter Lejre modtaget tilsagn om to puljer: Den Regionale Uddannelsespulje og Puljen til Uddannelsesløft. De to puljer udmeldes fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

I Lejre Kommune er det besluttet, at alle puljemidler skal godkendes politisk. Der indstilles derfor til, at Jobcenter Lejre indlægger udgifterne til opkvalificeringskurserne for op til 681.859 kr. i budgettet i regnskabsår 2023 (udgiftsbevilling), og indlægger 545.487 kr. (selve puljemidlerne) som indtægt i budgettet i regnskabsår 2024 (indtægtsbevilling). Derudover omplaceres 136.372 kr. (medfinansiering) fra det øvrige budget til puljeforbrug. De 681.859 kr. dækker således både udgifterne til de puljefinansierede midler samt Jobcenter Lejres medfinansiering.

De 20 procents medfinansiering, som Jobcenter Lejre selv skal betale, finansieres ud fra Jobcenterets øvrige indsatsbudget.

Puljerne giver Jobcenter Lejre midler til at bevilge korte, erhvervsrettede opkvalificeringskurser til de ledige, der er i målgruppe for puljerne. Når midlerne anvendes, skal Jobcenter Lejre selv finansiere 20 procent af omkostningerne til opkvalificeringskurserne. Udgiftsbevillingen dækker regnskabsår 2023, mens indtægtsbevillingen for puljerne først er gældende i 2024, da puljerne først kommer til udbetaling i året efter, at midlerne er anvendt.

I 2023 er der tale om kurser, der kan bevilliges, men borger har ikke ret til kurset. Jobcenteret vil derfor have mulighed for at undlade at bevillige kurserne, såfremt det ikke vurderes relevant for borgers fremtidige jobmuligheder.

Den regionale uddannelsespulje

Den regionale uddannelsespulje kan anvendes af alle målgrupper med undtagelse af borgere, der er visiteret til fleksjob. Puljen har til formål at sikre opkvalificering gennem korte, erhvervsrettede kurser, og den kan anvendes i tre tilfælde:

1. Den ledige søger om et kursus, som fremgår af den regionale positiv-liste. Positiv-listen er en liste med de områder og uddannelser, hvor der er mangel på arbejdskraft. Listen varierer fra landsdel til landsdel. Positivlisten for Lejres områder er vedlagt som bilag.

Kurset kan bevilliges fra første dag, hvor borger er ledig.

2. Den ledige har en arbejdsgivererklæring om, at arbejdsgiver ansætter den ledige, såfremt vedkommende har opkvalificeringskurset. Ansættelsen skal ske umiddelbart efter kursets gennemførelse.
3. Der kan også bevilliges tilskud til en arbejdsgivers udgifter til korte, erhvervsrettede opkvalificeringskurser, hvis virksomheden har ansat en ledig med mere end seks måneders ledighed. Kurset skal være udover, hvad der betegnes som almen oplæring og finde sted lige efter ansættelsens begyndelse.

Puljen til uddannelsesløft

Puljen til uddannelsesløft er rettet mod a-dagpengemodtagere, der enten er ufaglærte eller faglærte med forældede kompetencer, og som samtidigt er over 30 år. Puljemidlerne skal anvendes til erhvervsuddannelser, der skal sikre en opkvalificering af den lediges kompetencer og kvalifikationer.

Administrationens vurdering

Det er administrationens vurdering, at den centrale støtte, i form af puljemidler, positivt medvirker til at sikre en nødvendig opkvalificering af ledige. Opkvalificeringen medvirker til, at den ledige får bedre muligheder for at komme i varig beskæftigelse. Derudover medvirker opkvalificeringen til at sikre, at virksomhederne får nemmere ved at finde kvalificeret arbejdskraft.

I øjeblikket ses et arbejdsmarked, hvor mange virksomheder oplever store udfordringer med at rekruttere kvalificerede medarbejdere, og derfor er det vigtigt at understøtte en opkvalificering af lediges kompetencer.

Økonomi og finansiering

Der søges om en udgiftsbevilling på puljernes fulde beløb, mens indtægtsbevillingerne er fraregnet de 20 procent, som Jobcenter Lejre selv skal medfinansiere.

Regnskaberne for de tilkendte puljer skal indsendes senest den 1. april 2024, hvorefter puljemidlerne udløses. Udgifterne vil være i regnskab 2023, mens puljemidlerne først kommer til udbetaling i foråret 2024.

Sagens forløb

08-02-2023 Udvalget for Job, Arbejdsmarked og Integration - 2022-2025

Indstillingerne anbefales.

14-02-2023 Økonomiudvalget - 2022-2025

Indstillingerne anbefales.

Bilag

Tilsagn pulje til uddannelsesløft

Tilsagn regional uddannelsespulje

Punkt 17: KB - Godkendelse af referat